Štev. 123 V Trstu, v soboto, dne 6. junija 1914 Letnik XXXXI

Izhaja vsak dan, tudi ob nedeljah in praznikih, ob 5 zjutraj, ob ponedeljkih ob 8 dopoldne.
Uredništvo: Ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadstr. — Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu lista. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo in rokopisi se ne vračajo.
Izdajatelj in odgovorni urednik Štefan Godina. Lastnik konsorcij lista „Edinosti". — Tisk tiskarne „Edinosti", vpisane zadruge z omejenim poroštvom v Trstu, ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20.
Telefon uredništva in uprave štev. 11-57.

Naročnina znaša: Za celo leto . . . . . K 24·—
za pol leta . . . . . „ 12·—
za tri mesece . . . . . „ 6·—
Za nedeljsko izdajo za celo leto . . . . . „ 5·20
za pol leta . . . . . „ 2·60

EDINOST

Glasilo političnega društva „Edinosti" za Primorsko

„V edinosti je moč!"

Posamezne številke „Edinosti" se prodajajo po 6 vinarjev zastarele številke po 10 vinarjev.
Oglasi se računajo na milimetre v širokosti ene kolone
Cene: Oglasi trgovcev in obrtnikov . . . . . *mm* po 10 vin.
Osmrtnice, zahvale, poslanice, oglasi denarnih zavodov . . . . . *mm* po 20 vin.
Oglasi v tekstu lista do pet vrst . . . . . K 5·—
Vsaka nadaljna vrsta . . . . . „ 2·—
Mali oglasi po 4 vinarje beseda, najmanj pa 40 vinarjev.
Oglase sprejema Inseratni oddelek „Edinosti". Naročnina in reklamacije se pošiljajo upravi lista. Plačuje se izključno le upravi „Edinosti". — Plača in tožbe se v Trstu.
Uprava in inseratni oddelek se nahajata v ulici Sv. Frančiška Asiškega št. 20. — Poštnohranilnični račun št. 841.652.

Obsedno stanje v Draču. - Pogajanja z vstaši definitivno razbita.

DRAČ 4. (Kor.) Po odhodu holandskega majorja Sluyssa je bil imenovan za poveljnika polkovnik Thompson, ki je proglasil danes zjutraj v mestu obsedno stanje.

RIM 5. (Kor.) „Agenzia Stefani" poroča iz Drača: **Ministrski svet je sklenil proklamirati obsedno stanje in poslati nemudoma Malisore v boj proti vstašem. Zadnji sklep pa so razveljavili, češ da počakajo razvoja dogodkov, pred vsem pa, ker so se Malisori ustavili in se nočejo boriti proti vstašem. — Položaj v mestu je silno resen.**

DUNAJ 5. (Izv.) Nad Dračem je bilo proglašeno včeraj obsedno stanje, kar je najboljši dokaz, da je postal položaj silno kritičen. Naša včerajšnja vest, da je mednarodna kontrolna komisija včeraj odložila svoj posredovalni mandat, se danes tudi oficijalno potrjuje. Po popolnoma brezuspešnih pogajanjih z vstaši, je namreč mednarodna komisija včeraj sporočila knezu Viljemu, da smatra svojo nalogo za končano, ker vstaši odločno vztrajajo pri svojih zahtevah.

Slovo mednarodne kontrolne komisije od vstašev je imelo precej originalno-dramatični značaj. Poroča se namreč, da so vstaši one člane mednarodne kontrolne komisije, ki so jim grozili, da bo že Evropa branila kneza Viljema, kratkomalo spodili z besedami: »Če se naglo ne odstranite, Vas takoj pobijemo!« Vstaši, kojih število se vedno bolj množi, odločno vztrajajo na tem, da mora knez Viljem iti, češ da bi imeli že raje kakega drugega krščanskega kneza, kakor pa njega, ki se je pokazal kot njihov sovražnik in pa tudi velik strahopetnež. Vstaši se vedno bolj pripravljajo na napad na Drač in kakor se poroča iz turških krogov, so oboroženi ne samo z modernimi puškami, ampak imajo na razpolago tudi strojne puške in več topov, ki jih je Essad paša po odhodu iz Skadra deponiral v Tirani.

V očigled temu položaju, postaja vedno bolj aktualno vprašanje, kaj naj pravzaprav sedaj ukrene knez Wied. Oficijozna dunajska »Wiener Allgemeine Zeitung« razpravlja o tem vprašanju sledeče: Knez ima za rešitev tega problema na razpolago tri izhode: 1. Knez lahko nadaljuje pogajanja z vstaši in jih skuša razdvojiti, a je malo verjetno, da bi se mu to tudi posrečilo. 2. Prične lahko z ofenzivo in koraka proti revolucijonarjem in jih razoroži, a za ta korak se je knezu težko odločiti, ker je negotovo, s kako oboroženo silo razpolaga. »Wiener Allgemeine Zeitung« je k tej točki samo še pozabila povedati, da so Malisori še včeraj zvečer, ko jih je pozval na pomoč proti vstašem, zopet odpovedali knezu pokorščino, češ da so prišli samo za njegovo osebno varstvo. Tako prihaja »Wiener Allgemeine Zeitung« končno k tretji točki: Knez lahko zapusti Drač in si izbere za svojo prestolnico kako drugo mesto. Ta eventualiteta, da je ravno radi tega priporočljiva, ker je vstaško gibanje omejeno le na Drač. Tretji nasvet se smatra kot nekako jedro oficijozne dunajske razpravice. Dejstvo je namreč, da je Avstrija že nasvetovala knezu Viljemu, naj zapusti Drač in se preseli v Skader. Seveda bi bil ta korak nekak drugi beg, ki bi kneza še bolj kompromitiral, kakor prvi beg na italijansko križarko »Misurato«.

Knez upa sedaj samo še na akcijo mednarodnega brodovja. Predlog Avstrije in Italije, da bi velesile izkrcale mednarodni detašma v Draču, je propadel, pač pa ste Anglija in Nemčija zadovoljni z načrtom mednarodne brodovne demonstracije, ki se ji v principu ne protivite tudi Francija in Rusija. Francija pa je sporazumno z Rusijo zahtevala kot predpogoj za svojo udeležbo pri tej akciji, da se zasigura vsem velesilam popolna pariteta v Albaniji in da se odpravijo privilegiji, ki sta si jih prisvojili Avstrija in Italija zlasti na gospodarskem polju. Sicer pa še ni čisto gotovo, da pride do brodovne demonstracije, ki bi bila po eventualnem zavzetju Drača po vstaših tudi brezuspešna. Če pa pride do nje, bo to menda zadnji poskus velesil, pomagati knezu Viljemu, da se z lastno močjo vzdrži v Draču. Knez je že dobil nasvet, da naj si zasigura močno in zvesto četo. Seveda je jako dvomljivo, da se mu to tudi posreči, ker so Malisori silno nezanesljivi.

Pesimistično presojanje položaja v Albaniji se je konečno uveljavilo sedaj tudi na Dunaju, vendar pa še vedno nočejo uvideti pravih krivcev, ki jih iščejo čisto drugod. Že zopet funkcijonirajo znane dunajske metode in oba reptila zunanjega urada, »Albanische Korrespondenz« in »Südslavische Korrespondenz« se kar ne moreta dovolj napisati o neposredni krivdi Srbije, ki da strašno podpira vstaše in jih tudi preskrbuje z modernim orožjem. Karakteristično znamenje za brezglavost gotovih dunajskih krogov je dejstvo, da dunajski listi razpravljajo o vseh mogočih sredstvih, kako naj bi se pomagalo knezu Viljemu. »Neue Freie Presse« celo nasvetuje intervencijo Rumunije, samo tega ne pove, kako in pri kom naj se izvrši ta intervencija.

Vsekakor ne more ostati dolgo pri sedanji situaciji, ampak je pričakovati že v najbližjih dneh razjasnitve.

RIM 5. (Izv.) »Tribuna«, oficijozno italijansko glasilo, poroča podrobno o neuspehih mednarodne kontrolne komisije in poudarja, da so vstaši člane kontrolne komisije direktno spodili. Vstaši kratkomalo izjavljajo, da nočejo kneza Viljema. Zagrozili so tudi knezu, da pride v slučaju, če pošlje proti njim Malisore in Miridite, po celi Albaniji do najljutejše verske vojne, in da potem prenehajo vsaki oziri od strani muslimanov. »Tribuna« dalje izjavlja, da vlada v Draču silna panika in da ste Francija in Anglija že izrecno naglasili, da ne marate držati kneza, če ne pokaže tudi zmožnosti za vladarja. »Tribuna« pri tej priliki pristavlja, da se je pokazal knez dosedaj za popolnoma nezmožnega in da niso izključene nadaljne komplikacije.

DUNAJ 5. (Izv.) Ponoči se poroča: Po poročilih, ki so došla tekom današnjega dne iz Drača, se vstaja vedno bolj razširja. Vstašem se pridružuje tudi prebivalstvo, ki je bilo dosedaj knezu zvesto. Povsod pridigajo agitatorji zvestobo do padišaha. Okraj Kroja je že popolnoma prestopil v tabor vstašev in je odposlal močne čete v Šjak. V Draču prostovoljci z mrzlično naglico utrjujejo vse važnejše pozicije v okolici. Knez hoče še enkrat poskusiti srečo s pogajanji in je naprosil mednarodno kontrolno komisijo, da zopet sprejme vlogo posredovalca. Kontrolna komisija je ponudbo za enkrat odklonila.

V epirotskem vprašanju je prišlo že do popolnega sporazuma. Knez je tozadevno pogodbo med albansko vlado in Epiroti že podpisal.

BERLIN 5. (Izv.) »Deutscher Kurier«, ki ima izvrstne stike z nemškimi dvornimi krogi, objavlja članek, v katerem pravi: »Žalostno in naglo se je izpolnilo prorokovanje našega cesarja Viljema glede usode kneza Viljema. Princ Wied je bil dvakrat pri cesarju v avdijenci in cesar ga je obakrat svaril, naj se ne spušča v albansko aventuro, v kateri bi lahko izgubil svojo rodbino in življenje. Cesar ga je opozoril, da mora odgovornost prepustiti popolnoma njemu in da ne sme računati na varstvo in podporo Nemčije. Toda princ Wied se je skliceval, da je treba izvršiti v Albaniji visoko kulturno misijo in je ostal zakrknjen. Še pri odhodu v Albanijo mu je cesar rekel, da bi bilo najbolje, če sploh vedno ostane na kaki vojni ladji, ker se mu sicer prigodi lahko kaj hudega. Razvoj dogodkov v Albaniji je sedaj pokazal, kako prav je imel cesar Viljem, ko je svaril princa Wieda pred albansko aventuro.«

Arif Hikmet ustreljen.

DRAČ 4. (Kor.) Preko Valone je prišlo poročilo iz Elbasana, da je bil tam ustreljen eden najbolj nevarnih in krvoločnih vodij vstašev Arif Hikmet, ki je poskušal pregovoriti k uporu proti knezu domačnjo žendarmerijo. Potrjena ta vest še ni.

Shod vstaških delegatov in kontrolne komisije.

DRAČ 4. (Kor.) Napovedani shod vstaških delegatov in kontrolne komisije se je vršil v Šjaku. Hišo, v kateri se je vršilo zborovanje, je oblegla velika množica oboroženih vstašev. Nekaj oboroženih je vdrlo celo v dvorano, da prisostvujejo zborovanju. Zastopani so bili kraji Šjak, Kavaja, Pekine, Tirana, Mat, Dibra in Kroja. **Delegati vstašev so se obnašali zelo nasilno. Pripadali so najnižjim slojem ljudstva, povedati niso hoteli niti svojih imen in se niso nič posebno zanimali za redna pogajanja.** Za verska in administrativna vprašanja se sploh niso brigali, pač pa so z velikim poudarkom **zahtevali obnovitev turškega režima.** Zastopniki velesil so takoj uvideli, da so pogajanja pod takimi okolščinami nemogoča, kar so izjavili tudi vstašem in se vrnili v Drač, da poročajo knezu o ponesrečeni misiji.

Albansko posojilo.

RIM 5. (Izv.) V političnih krogih se zatrjuje, da ste Avstrija in Italija resignirali na predpravice glede albanskega posojila, nakar so ostale velevlasti dovolile, da se 75 milijonsko albansko posojilo takoj realizira.

Dobernigova „slovenska" deputacija na Dunaju.

DUNAJ 5. (Izv.) Danes je prispela semkaj pod vodstvom poslanca Doberniga deputacija koroških nemčurjev — deutschfreundliche Slovenen — in se zglasila pri ministrih Heinoldu, Hussareku, Hochenburgerju in grofu Stürgkhu, da protestira proti jugoslovanskim aspiracijam na Koroškem in izrazi popolno zadovoljstvo koroških Slovencev s sedanjimi razmerami na Koroškem. Kako je opravila deputacija, o tem se nikjer ne poroča, pač pa so izdali Nemci o namenu intervencije sledeči komunike:

Vedno radikalnejše nastopanje agitacije Jugoslovanov proti dosedanjim razmeram na Koroškem, ki hoče motiti dosedanje prijateljske odnošaje v tej edini deželi v Avstriji, kjer še vlada narodnostni mir, je koroško prebivalstvo — Nemce in Slovence — silno razburilo in so zato pripravljeni z vso odločnostjo zavrniti vse poskuse, da bi se uničile sedanje dobro preizkušene razmere v deželi, zlasti pa jezikovna praksa pri koroških sodiščih in izvrstna utrakvistična uredba ljudskih šol na Koroškem. Proti stremljenjem, razbiti enotnost koroške dežele in uničiti sožitje obeh narodnosti, se postavlja v bran vsa dežela, ki si je v očigled vedno drznejšim panslavističnim pritiskom od juga, dobro v svesti svoje velike naloge.

V deputaciji, ki jo je vodil Dobernig, so bili tudi: dež. posl. Lutschounig, celovški župan Metnitz, »Obmann koroškega Bauernbunda« Kirschner in dež. posl. Michor, »slovenski« kmetje pa so predstavljali zadovoljstvo koroških Slovencev s sedanjimi razmerami na Koroškem. Deputacija je zlasti na vse pretege hvalila delovanje sedanjega deželnega predsednika barona Friessa. Nemčurski kmetje so seveda vedno pridno prikimovali.

Napad Epirotov na parnik »Kaiser Franz Joseph I.«

DUNAJ 5. (Izv.) Vodstvo »Austro-Amerikane« poroča: Parnik »Kaiser Franz Joseph I.«, ki je odplul danes iz Patrasa proti Trstu, je bil zjutraj, ko je plul ob albanski obali, napaden od Epirotov. Iz Chiare in Drimadesa je bilo oddanih proti parniku na stotine strelov, ki pa so po večini zgrešili svoj cilj. Pasažirji so bili silno prestrašeni, ker je bilo frčanje krogelj dobro slišati. Domneva se, da so Epiroti mislili, da je kak italijanski parnik.

Bosenski deželni zbor.

SARAJEVO 5. (Kor.) Na dnevnem redu današnje seje je bila predloga glede povzdige živinoreje in poljedeljstva v deželi. V ta namen naj se najame 43 milijonsko deželno neobdačeno posojilo. Med drugim zahteva predloga ustanovitev poljedelskega instituta v Sarajevem in izpolnitev poljedelskega pouka. Ta daljši debati je bila predloga en bloc sprejeta. V kratkem bo predložena zbornici predloga glede delavskega zavarovanja.

Gališke volitve.

DUNAJ 5. (Izv.) Iz poljskih krogov se poroča: Novi gališki volilni zakon in volilni red bosta sankcijonirana že tekom prihodnjega tedna. Nove volitve bodo razpisane v drugi polovici septembra.

Klofačeve finančne stiske.

PRAGA 5. (Izv.) Poslanec Klofač je bil danes obsojen pred sodiščem na tožbo praške mestne hranilnice na izplačilo 88.000 kron kot zastarelih obresti za hipoteko, s katero je obremenjen hotel „Zlata Husa". Hotel bo najbrže prodan.

Generalni poštni ravnatelj Wagner odstopi.

DUNAJ 5. (Izv.) Poroča se, da bo generalni poštni ravnatelj, sekcijski šef Wagner vit. Jaureg, v kratkem odstopil.

Ogrska zbornica.

BUDIMPEŠTA 5. (Kor.) Današnjo sejo je otvoril predsednik Beöthy. Opozicija se seje ni udeležila. Predsednik se je spomnil v nagovoru pok. Franca Kossutha nakar je bilo prebranih več predlogov in interpelacij.

Izmail Kemal bej na Dunaju.

DUNAJ 5. (Izv.) Zjutraj je prispel semkaj bivši albanski ministrski predsednik in šef prve provizorične albanske vlade, Izmail Kemal bej, in je konferiral z grofom Berchtoldom.

Srbska kabinetna kriza.

BELGRAD 5. (Izv.) Kralj se tudi danes še ni odločil na nobeno stran. Današnja seja skupščine je bila odložena in bo sklicana šele potem, ko bo rešena kabinetna kriza. Vedno verjetnejše postaja, da prevzame sestavo nove vlade zopet Pašić, v kateri pa sigurno ne bo več dosedanji notranji minister Protić, ki je pri armadi silno nepriljubljen.

Kabinetna kriza na Francoskem.

PARIZ 6. (Kor.) Viviani je izjavil, da bo dal končni odgovor glede vprašanja sestave kabineta šele jutri in sicer zaradi tega, ker hoče preje definitivno vedeti, ali bo sodeloval Bourgeois, ki se izgovarja z boleznijo.

Sestanek med carjem Nikolajem in kraljem Karlom.

BUKAREŠT 5. (Izv.) Ruski zunanji minister Sazonov dospe dne 9. t. m. semkaj, da pripravi vse potrebno za prihod carja. Zatrjuje se, da bosta spremljala razven Sazonova carja v Rumunijo tudi ministrski predsednik Goremijkin in ruski poslanik v Parizu, Izvolski.

Vprašanje orijentskih železnic.

DUNAJ 5. (Izv.) Oficijalno se razglaša: Pogajanja radi odkupa orijentskih železnic potom Srbije, še niso perfektna. Glede določitve odkupne cene obstojajo še vedno diference in kar je glavno: diplomatična pogajanja med Srbijo in Avstrijo, katerih šanse še ni mogoče prorokovati, se še vedno niso pričela.

Bolgarska nasilstva.

SOFIJA 5. (Kor.) Bolgarska brz. ag. končno vendar le priznava, da so Bolgari napadli grško cerkev in šolo in strgali grško zastavo. Pri tem pa opravičuje ta nastop Bolgarov s tem, da se je množica razburila največ zaradi tega, ker so ravno isti dan, ko so Grki slavili rojstni dan svojega kralja pripeljali v Varno več sto bolgarskih begunov iz grške Macedonije, ki so ljudstvo nahujskali.

Bolgarski vjetniki v Dedeagaču.

SOFIJA 6. (Kor.) Bolgarska brz. ag. poroča iz Dedeagača, da je priplul včeraj tja grški parnik Florida, ki vozi pod ameriško zastavo turške begune in bolgarske vjetnike iz okraja Demir Hisar v Mytilene. Ko so zvedeli Bolgari, da so na parniku njihovi vjetniki, so vprizorili velikansko demonstracijo. Bolgari zahtevajo, da naj se takoj izpuste njihovi vjetniki, če pa se to ne zgodi, bodo morali iti vsi Grki iz Dedeagača. — Grška ladja je izročila šest bolgarskih vjetnikov in odplula iz pristanišča.

Pogajanja za bagdadsko železnico.

CARIGRAD 5. (Kor.) Pogajanja med turškim finančnim ministrom Djavid begom in nemškim poslanikom Wangenheimom ter ravnatelji bagdadskih železnic se uspešno razvijajo. Glede nekaterih točk se je že dosegel sporazum. Pogajanja bodo končana koncem meseca junija.

Sufražetka pred kraljem.

LONDON 6. (Kor.) Kljub pazljivosti in stražam se je vtihotapila včeraj v palačo Buckingham v prestolno dvorano neka sufražetka, krasna mlada ženska. Vstopila je s pravilno izpolnjeno vstopnico. Ko je vstopil kralj v dvorano, je pokleknila predenj in glasno zakričala: Veličanstvo, napravite konec ženskemu trpinčenju. Sufražetko so še predno je kralj kaj odgovoril, dvignili in jo odpeljali iz dvorane.

Obsojen grški metropolit.

CARIGRAD 6. (Kor.) Uradno se razglaša, da je bil obsojen grški metropolit Germanov v Pravištu pred vojnim sodiščem na 15 let prisilnega dela, ker se je pregrešil po zavzetju Kavale nad Mohamedankami.

Političen umor.

CARIGRAD 5. (Kor.) Ekumenski patrijarhat je dobil poročilo, da so Turki zavratno umorili grškega občinskega predstojnika v Petri severno od Jedrenja.

Nesreča pri motorni dirki.

PITTSBURG 5. (Kor.) Pri motorni dirki je zavozil dirkač Armstrong z vso hitrostjo preko dirkalnega prostora med gledalce. Dva gledalca sta ubita, več je težko ranjenih. Težko ranjen je tudi Armstrong.

Ponesrečena vojaška aviatika.

SOUTHAMPTON 4. (Kor.) Danes sta padla iz precejšnje višine v morje dva vojaška aviatika in sta utonila.

Strašen poboj zavrnjenega snubača.

SOPRONJ 5. (Kor.) Šestindvajsetletni posestnikov sin Avgust Tomsiac iz bližnje vasi je snubil hčer soseda kmeta Krauscherja. Snubača pa so Kraus herjevi zavrnili. Fant se je tako razljutil, da je ustrelil Krauscherja in njegovo ženo, ki sta bežala mrtva, in hčer, ki je težko ranjena. — Nato je snubač pobegni. Pred hišo je ustrelil in nevarno ranil nekega kmeta, ki ga je hotel prijeti. Nato je stekel morilec v cerkev in se je utrdil v zvoniku, z cerkve je ustrelil 4 krat na svoje preganjalce in 4 težko ranil. Nato so poklicali žendarmerijo in vojaštvo.

Narodu v Istri!

Jutri začne veliki volilni boj, ki bo trajal ves mesec. Večkrat smo že naglašali in naglašamo tudi danes na predvečer začetka volitev: te volitve so večje važnosti, nego so bile katere doslej v naši Istri. Vspeh teh volitev bo kažipot za bodočnost zistemu in oblastim sploh, kako naj uravnajo krmilo vladanja, da izprevidijo, kje je pravica in kje krivica. Pokažejo naj, kako se je z narodom, ki živi v tej deželi skozi 50 let ustavnega življenja postopalo in kako so se mu odrekale dobrote in pravice parlamentarnega zastopstva. Zato mora ves naš narod, ako hoče, da bo v bodoče drugače, da bo v bodoče tudi zanj pravice in zakona, **iti z izjeme z glasovnico na volišče!!** Dokazati moramo, da Hrvat in Slovenec živita v veliki večini v tej deželi ter da zahtevata vse, kar jima gre po pisanem zakonu in božjem pravu!

Kdor bi vzpričo tolike važnosti predstoječih volitev zanemaril svojo dolžnost, zagreši največji zločin na sebi in svojcih, na svojih bratih po krvi in jeziku: **ta se pokaže sovražnika svojemu narodu!!!** Pokaže, da hoče, naj narod ostane nadalje v italijanski sužnosti, da hoče, da bi brezdušna in nepoštena sinjorija še nadalje ubijala in zatirala naš narod ob njegovem lastnem ognjišču, da bi ga potem, osiromašenega in strtega, ubila! Saj nas uče izkušnje: ko je naš narod vzgojil in nasitil sinjorijo, so mu v plačilo muke in trpljenje — beraška palica.

Tu naj izbira naš kmet: ali večno suženjstvo italijanski sinjoriji, ali pa pravico, zakon in svobodo! Vsakdo naj se odloči in naj temu primerno gre na volišče! Posebno to pot mora naš narod dobro premisliti! Naš večni krvni sovražnik je posegel to pot po najgrših sredstvih, da bi naš narod pridržal v suženjstvu, da ga počasi stre in uniči, da mu vzame zadnjo skorjico kruha! Skušali bodo sovražniki varati in slepiti z raznimi obljubami, z Judeževimi groši in z grožnjami, da bo potem, ako bi sovražnik zmagal, moral naš človek na svoji grudi sititi istega sovražnika, da bo pri tem stradala in trpela naša družina.

Na te posledice naj pomisli naš narod in uverjeni smo, da pohiti brez izjeme na volišče, da odda tam svoje glasove za kandidate, ki mu jih priporočajo pošteni in izkušeni naši ljudje v političnem društvu!

Kar smo rekli tu, pa ne velja samo za one, ki to čitajo, ampak dolžnost vsakega je, ki je to čital, da govori o tem v svoji vasi svojim sosedom in sploh vsakemu človeku našega rodu in jezika! **Nikdo naj ne ostane jutri doma!!!** Vsi z glasovnico v roki za svoja sveta prava, za svoje osvobojenje. Z glasovnico izbijemo sovražniku zobe.

Ker nam že žalostni zistem v tej državi brani, da bi si drugače izvojevali pravico in zakon, pa porabimo priliko volitev kakor jedino pot do pravice! Tako bodi jutri, tako bodi ves čas te volilne borbe!

V boj za pravico, za svobodo, za življenje! V boj, da pridemo v Istri do tiste pozicije, ki nam gre kakor **veliki večini v deželi! Konec bodi dnevom suženjstva večine napram manjšini!! Otresimo s sebe spone suženjstva, otresimo s sebe to sramoto!!!**

Mestni svet tržaški.

Nadaljevanje generalne razprave o proračunu.

Svet Ara (in ne Samai, kakor smo včeraj pomotoma zabeležili) je na razsežno odgovarjal na izvajanja dr. Wilfana. V komisijah in v mestnem odboru se vsaka zahteva okolice proučava pravično in z zanimanjem. Toda na vsem svetu se dela razliko med centralnimi deli mesta in okolico. Ta fundamentalna razlika se dela tudi v Trstu, v kolikor zahteva potreba uprave. Dr. Wilfan je očital, da občina ne uvažuje zadostno interes slovenskega življa in je govoril o enakopravnosti. Na to odgovarja, da od slovenske strani mestnega sveta in v mestu prihajajo neprestani napadi na italijanski element mesta. Italijani se torej ne morejo udajati nikakim iluzijam glede tega, kar je govoril dr. Wilfan. Poleg naravnega prodiranja Slovencev, grozečega Italijanom, izvaja vlada umetno importacijo slovenskih elementov v velikem številu: finančne stražnike, pismonoše, javne redarje. To dokazujejo statistike. In vlada niti ne taji tega, marveč priznava, da vse to odgovarja ciljem njene politike, ker hoče izpremeniti številno razmerje med Italijani in Slovani v tem mestu. Proti tem prizadevanju morajo Italijani postavljati vse svoje moči in vse njih delovanje se mora združevati v to, **da se ohrani italijanski značaj občine!** Dokler bo naš municipij italijanski, dokler bodo naše vasi po zgornji okolici ter vsi okoličani znali italijanski, ko prihajajo po svojih poslih na občino, ki je italijanska, **dotlej bomo mi** — je vskliknil Ara — **nasprotni vsaki utrakvizaciji, vsaki dvojezičnosti!** — Dr. Wilfan se ponaša se svojimi narodnimi nazori. Ali iz vzrokov vse prejšnjosti imajo Italijani nele pravice, marveč tudi dolžnost da so pesimisti. Napadani po vladi in po voditeljih slov. stranke morajo izvajati svojo brambo na najodločneji način proti vsaki izpremembi. Danes se govori o utrakvizaciji. Ali čim bi dovolili to z enakopravnostjo, bi Slovenci že mislili na prisvajanje. V podkrepljenje te trditve pa se je govornik poslužil tu paralele, da si nesrečneje ne moremomisliti. Kazal je na praški izgled, češ: ko so bili Nemci v pre-

moči, so dovolili Čehom enakopravnost. Po enem tistih preobratov, ki se jih Italijani morajo vedno bati, so potem Čehi potisnili Nemce v sedanji položaj, **v katerem so vedno tepeni!** (Naravnost srbe nas prsti, da bi pokazali, kako se je osmešil s to svojo primero. Ali opuščamo to, ker vemo, da dr. Wilfan temeljito izvrši to delo. Zabeležen naj bo le vsklik dr. Rybařa: **Tako tepeni so Nemci v Pragi, da so prenasičeni z nemškim šolstvom gori do visokih šol!**) Sv. Ara je nadaljeval: Ali je razlika med Italijani in Nemci.Dočim imajo poslednji veliko moč v državi, nimajo Italijani ničesar razun svojih municipijev in občin, ki jih morajo braniti za vsako ceno. Ravno to očitajo socijalistom, da ne občutijo potrebe te brambe. Brez te bi prišli tudi tržaški Italijani v strašne razmere, v katerih žive v Splitu. Italijani ne taje, ampak izjavljajo odkrito, da hočejo na vsak način braniti italijanstvo te občine, ker je to njihovo zgodovinsko poslanstvo. Napram vsem lepim besedam Slovencev morajo biti, po izkustvih minolosti in po zlu, ki je doletelo druge, tržaški Italijani pesimisti. V obrambo italijanstva morajo občinski uradi ostati italijanski! Ni res, da državni uradi pomagajo braniti italijanski značaj mesta. Ti uradi se marveč slavizirajo in je nadomeščanje Italijanov s Slovani skoro popolno. Ta bramba je naloga le Italijanov samih. Na očitanje dr. Wilfana glede na polje šolstva, je rekel govornik, da skrb za šolstvo bremeni izključno le na občini, ker vlada ne daja niti vinarja ne za ljudske, ne za srednje šole, izvzemši trgovsko akademijo. In ker se troški za šolstvo sučejo okolo 4 milijonov, ne more dati za okolico več, nego daja. Za šolo pri Sv. M. Magdaleni sože stavljeni v proračun stroški za poslopje. Ali tu je v navskrižje glede prostora: šolski odsek bi hotel postaviti poslopje čim bližje Slovencem; dr. Wilfan pa je hotel imeti — s prikritim agresivnim namenom — bližje mestu. To zakasnenje. Kako objektivna je večina ob vsej narodni brambi, govori dejstvo, da mora poslušati od strani somišljenikov očitanja, da nikakor ni dovolj odločna v narodni brambi in da je preko mere objektivna z ozirom na sedanji boj. Italijani se morajo braniti in se bodo branili. Odklanja obtožbe Slovanov, toliko one administrativne naravi — ker povsem neosnovane — kolikor one narodne naravi, ker ne odgovarjajo pravični sodbi o razmerah narodnega boja, ki se bije sedaj.

K besedi se je oglasil socijalni demokrat **dr. Puecher,** ki je ostro kritiziral proračun in vso mestno upravo. Ni res, da je proračun izpremenil fizijognomijo, način je ostal isti. Priznava pa, da so nasvete socijalistov uvaževali v toliko, da nekaterih stvari, ki pa spadajo v redne troške, niso stavili več med izredne. Proračun je katastrofalen, tako, da si ga ne upa nikdo naravnost hvaliti. Slej ko prej vidimo nasproti vsem problemom polovičarstvo in le bojazljive poizkuse: niso hoteli sprejeti municipalizacije, tramvajske črte niso izpopolnjene, vodovodno vprašanje ni rešeno ali je slabo rešeno, kar je posledica grehov slabe uprave. Vprašanje reorganizacije plinarne je še na širokem morju. Vprašanje malih stanovanj ne gre z mesta. Za bogataše je pač preskrbljeno, za revne in srednje sloje ni stanovanj, a kar jih je, so neznosno draga. Isto polovičarstvo vlada glede javne snage, javne varnosti in zdravja. Povsodi le rahli začetki, da se potem obstaja na pol poti. Nič se ne stori proti obuboževanju. Nikjer nikakih rezultatov. Izpremeniti bi se morala vsa socijalna politika. Storiti bi se morala kaj izdatnega za aprovizacijo. Proračun ne bi se smel oslanjati na indirektne davke. Priznava sicer, da vlada tira nekako pasivno rezistenco nasproti občinskemu gospodarstvu. Ali, če bi se uprava držala v pravih mejah, tudi vlada bi si ne upala odrekati sredstev. Veseli ga pa, da enkrat priznavajo črno na belem svojo slabo finančno in davčno politiko. — Na to je prešel govornik k nacionalnim bojem. Gotovo: če je narod v resnici v nevarnosti, ima pravico do brambe. Ne veruje pa, da res grozi tolika nevarnost italijanskemu narodu. Tu se pretvarja. Vrhu tega je metoda brambe na italijanski strani zgrešena, ker kaže na slovenski strani mučenike, pregnjane. Najhujši sovražniki so si Italijani sami — njihovi delodajalci v svoji sebičnosti. Ti so, ki množe slovenski element. **Najbolje narodno varstvo daja kompromis, pošten sporazum med narodoma, ki jima je usojeno skupno življenje.** Le po pravičnosti bo varovan interes obeh. Na Češkem želita oba naroda sporazuma. A tisti, ki ga ne želi, je — vlada. Ta izgled je poučen tudi za naše mesto. Seveda ne sporazum kakršen bodi, ampak na podlagi pravičnosti. Italijanska večina naj ne tira toliko ekstenzivne politike, ampak več intenzivne politike — politike kulture. To polje narodne brambe bi morali kultivirati! Najodločneje se izjavlja **proti vsaki ločitve okolice od mesta, ker ta bi bila za mesto hud udarec.** Tudi pri nas ne manjka v ljudstvu volje za sporazum. Če prodirajo Slovenci v mesto, pa se to poslednje širi v okolico. Prepričan je, da pride dan sporazuma. Ne tako hitro, ali pride. Glavni vzrok boja socijalnih demokratov proti zistemu uprave je v načinu boja z ital. strani proti socijalni domokraciji, boja z nelojalnimi sredstvi. Najodločneje protestuje proti podtikanju avstrijakanstva, protiitalijanstva, narodnega izdajstva. Želi, da tudi proletarijat uživa dobrote narodne kulture. Ali socijalisti tudi niso nasprotniki slovenske narodnosti in žele, da bi obe narodnosti v miru živeli med seboj. **Obdolžuje pa vodstvo na slovenski strani, da ono noče, da bi prišlo do sporazuma, marveč hoče, da si Italijani in Slovani ostanejo sovražniki!** Socijalisti pa hočejo, da namesto narodnega stopi socijalni boj.

Svet. **Budinich** se je izjavil proti nameravani taksi na tranzitno blago, ker bi prihajala v prilog konkurentnim pristaniščem. Zato naj mestni svet ne sprejme.

Nato je svet. **Ara** polemiziral proti izvajanju dr. Puecherja. Socijalisti trde, da niso protiitalijanska stranka; ali to so le besede, ker praktično postopanje je vse drugače. Po svojem vplivu, po močeh, s katerimi razpolaga, bi mogla biti socijalna demokracija močen faktor narodne brambe, **posebno proti importaciji Slovanov.** V resnici pa ne daja socijalna demokracija nikake pomoči za narodno brambo. Ko se treba braniti, so socijalisti odsotni. — Večkrat so celo na škodo narodne brambe. Izgled: poizkus proglašenja slovenskih kandidatov. Ne sklepajo sicer kompromisov s Slovani **ali kažejo jim svoje simpatije (!!!)** Govornik se je skliceval tudi na postopanje socijalistov povodom štrajka težakov pri družbi Dalmatia. Vsak meščan potrdi dr. Puecherju, da so socijalisti protiitalijanski. O tem je prepričano vse mesto. Zato pa so jih tudi zapustili vsi intelektuvalci. Edino glede vseučiliškega vprašanja se udeležujejo socijalisti narodnega dela. Ali še to delo je le relativno. Tudi tu niso storili polne svoje dolžnosti. Če bi socijalisti zavladali v občini, bi bila narodna bramba jako slaba proti slovenskim napadom. Govornik je zaključil s ponovno obtožbo, da socijalisti nič ne store za narodno brambo.

Ob 11 in pol zvečer je podžupan dr. Brocchi zaključil sejo.

Domače vesti.

Politično društvo „Edinost“. V ponedeljek, dne 8. t. m., ob 3 pop. odborova seja v sejni sobi uredništva „Edinosti“. Vabljeni so vsi odborniki, namestniki in deželni poslanci.

Poroka. Danes se poroči v župni cerkvi rojanski gospod **Mijo Fajt,** c. k. davčni azistent, z gospico **Ljudmilo Požarjevo,** hčerko znane rodoljubne hiše v Rojanu. Želimo vso srečo.

V slovo † Dragotinu Zadniku. V najlepši dobi si nas zapustil, ravno si začel stopati v življenje, pa te je uničilo! Ravno si videl, da naš mali narod potrebuje moči, delavcev in ravno si se poprijel dela, s tem da si sodeloval pri našem Vrdelskem Sokolu, bil član našega orkestra, član CM podružnice, pa ti je kruta roka usode presekala nit življenja, ki je toliko obetalo... Veselil si se z nami v dneh veselja, in žalosten si bil v dneh tuge. Marsikdo od nas bi te moral vzeti za zgled, posebno mi mladi bi morali posnemati tvoje naudušenje za naš mili narod. Velikokrat si se pritoževal, kaki mlačneži smo, in tvoja največja žalost je bila, da si to mlačnost moral gledati v svoji najbližji bližini. Ti si odšel, a spomin tvoj in tvoje delovanje ostane med nami! — Lahka ti zemljica, dragi Dragotin.

Ker nihče ni mogel misliti, da bi se našel kdo, pred komur bi gospodične, ki prodajajo cvetke za cvetlični dan ženske podružnice CMD, ne bile varne, ni včeraj imela večina gospodičen-prodajalk s seboj moških spremljevalcev. Našli so se pa laški siroveži, ki so napadli naše dame. Priporočamo torej gospodičnam, naj jemljejo s seboj spremljevalce, obenem jih pa zagotavljamo, da je tudi drugače poskrbljeno za njihovo varnost, kajti v njihovi bližini so vedno ljudje, ki pazijo, da se jim ne zgodi nič žalega. — Slovenski skavti.

Pojasnilo — pojasnilu. Gosp. dr. Josip Wilfan, predsednik pol. društva »Edinosti«, je priobčil v torkovi številki cenj. »Edinosti« nekaj v pojasnilo. Da ne bo nesporazumljenja in ker pojasnilo prihaja od osebe, ki je predsednik političnega društva »Edinosti«, dovoljujem si pojasniti na tem mestu sledeče: Volilni shod v Boljuncu je bil buren že od prvega začetka. Že pri prvi točki dnevnega reda, pri volitvi predsednika, je prišlo do praske. Govorniki, ki so prišli pred menoj do besede, so bili prekinjeni od raznih mejklicev. To mi je dalo povod, da sem nastopil poprej, nego sem nameraval. Moj predgovornik, g. župnik iz Klanca, Milko Šašel, je govoril kot odbornik pol. društva iz Pazina. Tekom njegovega govora, v katerem je branil politično društvo v Pazinu pred napadi nekaterih zborovalcev, sem imel priliko opazovati, da nekateri zborovalci ne soglašajo z načinom, kako je prišlo do sestave kandidatne liste za istrski deželni zbor. Vsled tega sem takoj v začetku svojega govora izjavil sledeče: »Prišel sem na vaš shod na izrecno željo političnega društva v Pazinu in političnega društva iz Trsta, četudi **nisem član — odbora** ne enega ne drugega društva. Ne nastopam, dejal sem, kot **oficijelen** govornik, ki v gotovem trenutku mora v gotovem smislu govoriti. Nastopam kot neodvisna oseba, ki hoče popolnoma nepristransko in objektivno razmotrivati politični položaj izključno s **slovanskega** stališča. — Če pa kljub temu, — sem vzkliknil, — prihajam do zaključka, da moramo pri predstoječih volitvah nastopiti složno, ne glede na osebo kandidata, potem mislim, da vam izbira taktike ne bo težka ....« Jasno je, zakaj sem tako govoril. Hotel sem zborovalcem dopovedati, da je politični položaj v Istri v sedanjem trenutku tak, da mora tudi **neodbornik** političnega društva uravnati svoje postopanje tako in nikakor drugače. — V poročilu iz Boljunca je izpuščeno iz mojega govora: (član) **odbora** (političnega društva). Čitati je namreč v tem poročilu, da sem rekel: »Prišel sem na shod, četudi nisem č l a n ne enega ne drugega pol. društva. Ta — odpustljivi — nedostatek v tako obširnem poročilu, kot je bilo ono iz Boljunca, je dalo povod gospodu predsedniku političnega društva »Edinosti«, da je priobčil gori omenjeno pojasnilo. Ako sem se jaz, v svrho, da v živih barvah in v očigled **preteče nevarnosti** (o shodu v Boljuncu in o pojavih na tem shodu se bo govorilo ob drugi priliki) predočim volilcem potrebo enotnega nastopa pri bližajočih se volitvah, skliceval na svoje **ne-odborništvo,** potem mora vsakdo pripoznati, da je bila moja opazka več kot upravičena. Član odbora vsakega pol. društva mora pač, z ozirom na solidarnost in disciplino, potegniti z ostalimi odborniki, tovariši v vodstvu. Neodbornik teh obzirov ne pozna. Če pa tudi on — neodbornik — soglaša z ukrepom političnega društva, potem je **to le dokaz, da je politično društvo pravilno postopalo.** — Poreče se, v poročilu o shodu v Boljuncu je bilo govora o **članstvu** in ne o **odborništvu.** Predvsem opažam, da imam čast pripadati političnemu društvu »Edinosti« (kot član) menda od leta 1905. ali 1906. Nisem nikdar odklanjal sodelovanja v tajniškem odseku pol. društva in ne bom odklanjal tega sodelovanja niti v bodočnosti, če in ko se bo apeliralo na moje skromne moči. V konkretnem slučaju navajam, da poročilo o shodu v Boljuncu ni nikak stenografičen zapisnik, ki naj bi doslovno reproduciral vsako izgovorjeno besedo. — G. dr. Wilfan naj se blagovoli informirati pri mnogih uglednih rodoljubih, ki so polnili prostrano dvorano Sancinove gostilne, in izve, **da odgovarja resnici, kar tukaj navajam.** To izhaja sicer iz vsega mojega govora, kakor ga je poslal »Edinosti« spoštovani dopisnik iz Boljunca. Po shodu in še pozneje **sem moral slišati marsikatero grenko, češ, da sem prišel reševati barako, češ, da sem se zagnal v boj za »farja«,** češ, da sem govoril **preveč o slogi in — edinosti! To korektnost mojega nastopa je lojalno in rodoljubno konstatirala** tudi číslana »Edinost« v svojem članku **»Še enkrat odkrita beseda«,** številka od nedelje 1. junija t. l., II. str., drugi stolpec, kjer me jemlje v obrambo pred nekim dopisnikom iz Kopra, ki mi je podtikal, **da sem govoril proti svojemu prepričanju.** »Edinost« je pribijala **rodoljubni značaj** mojega govora. — Gosp. dr. Wilfan priznava, da je naročil svojemu pisarnovodji (v soboto, dan pred shodom v Boljuncu) naj me vpraša, **da li pojdem na shod v Boljunc.** Dr. Wilfan pa dostavlja: **»na pritrdilni odgovor (dr.ja Mandića) je odpadlo daljnje posredovanje od moje strani.«** — Jaz sem torej, kakor bi bil vsak drug, upravičeno smatral to kot željo političnega društva »Edinosti«, oz. istrskega političnega društva, naj grem v Boljunec ter sem se v tej veri v tem smislu izrazil na shodu. — **Toliko v pojasnilo. Dr. Josip Mandić.**

Po pojasnilu g. dr. Josipa Mandića odpadajo opazke, katere sem kot predsednik Političnega društva »Edinosti« bil dolžan napraviti napram verodostojnemu poročilu, katero žal ni bilo popravljeno na pristojnem mestu (v uredništvu ali drugod) toliko o pravem času, da bi bile lahko izostale moje opazke. Ž njimi sem hotel preprečiti le to, da bi se moglo domnevati, da Politično društvo »Edinost« prosi za sodelovanje osebo, ki se s tem ponaša, da ni društveni član. Nisem pa očital g. dr. Mandiću, da se je vedoma skliceval na neobstoječo željo Političnega društva »Edinost«. Konstatiral sem le, da take želje nisem izrazil, kakor je po pritrdilnem odgovoru g. dr. Mandića (na vprašanje, ali zares pojde v Boljunec), sploh odpadlo vsako posredovanje od moje strani za kakšnega govornika iz Trsta za shod v Boljuncu. Ko se g. dr. Josip Mandić priznava za člana Političnega društva »Edinosti«, — kar moram kot točasni predsednik vzeti z zadoščenjem na znanje, — izgubi vprašanje, ali je bil naprošen ali ne, vsak pomen. S pojasnilom g. dr. Mandića je torej stvar za Politično društvo »Edinost« zaključena.

Dr. Josip Wilfan.

Višek italijanskega barbarstva. Premnogokrat so že pokazali tržaški Lahi, da nimajo najmanjše pravice več, da bi se imenovali kulturne in civilizirane ljudi, in prvi majnik še ni tako daleč, da bi bili mi tržaški Slovenci že pozabili vso ono tržaško laško brutturo, ki so jo znašali ti bastardi velikega kulturnega naroda italijanskega nad mirnimi našimi ljudmi. Podli, civiliziranega človeka nevredni so bili oni zverinski napadi na naše ljudi, a vendar so bili še vsaj z njihove strani navidezno opravičljivi — napadali so moške. To pa, kar se je zgodilo včeraj popoldne in k čemur naravnost očitno hujska včerajšnji »Indipendente«, to pa presega vse meje. Kaj takega bi ne bilo mogoče niti v najčrnejši Afriki, tega so zmožni samo lumpje, katerim je že zdavnaj moral v njihovi moralni gnilobi segniti vsak čut moške poštenosti in dostojnosti. Včerajšnji »Indipendente«, glasilo tržaške laške poulične sodrge, naravnost hujska to sebe vredno golazen, naj »da razumeti prodajalkam cvetlic slovenskega cvetličnega dneva, da Italijani niso pripravljeni prenašati provokacij« in »naj jim v lepi obliki svetujejo, naj se vrnejo domov«. Lopov, ki je pisal ta hujskaški poziv, je vedel prav dobro, kake bodo posledice tega poziva: prav take, kakršne je hotel imeti. In res se je že zgodilo včeraj popoldne, da so **laški divjaki v Carduccijevi ulici brutalno napadli dve gospodični, jim iztrgali cvetlice iz rok, jih raztrgali in pometali po tleh!** — Vprašamo le: **ali je kje kak narod na svetu, ali je kje tudi le kak posameznik, ki bi mogel pasti tako globoko, da bi storil kaj enakega?! Ne! Tako podlega, tako gnusno podlega ga ni človeka na svetu drugje; pač pa si je moglo edino le tržaško italijanstvo ovenčati svojo puhlo glavo z žalostno slavo, da dejansko napada dame, ki s prodajo cvetlic pri svojih sorojakih nabirajo prispevke za podporo ubožnih šolskih otrok!** In ti ljudje nam govore potem o kulturi, o civilizaciji! Fej, smrad ogabni!

Četrt stoletja dela, neumornega, vztrajnega, požrtvovalnega, in kar je največ, tudi uspešnega dela ima za seboj društvo, ki bo praznovalo jutri svojo petindvajsetletnico. Dolga doba je to in še daljša je, če jo je bilo treba živeti na naših vročih tržaških tleh, kjer smemo vsako leto našega narodno-obrambnega dejanja in nehanja šteti za pravo vojno leto, ki šteje dvojno. In prav taka vojna leta je preživljala barkovljanska **»A d r i j a«** od svojega rojstva pa vse do danes, ko smo na predvečeru proslave njene petindvajsetletnice. Koliko truda, koliko samozatajevanja, koliko krepke, neupogljivo trdne volje je bilo treba, da so iz tedanjega narodnega mrtvila vstale naše narodnozavedne Barkovlje, ki so danes lahko v zgled marsikateremu narodnemu kraju na našem obmejju, to morejo povedati le tisti, ki so živeli z jubilantko od njenega začetka, tisti, ki so s svojim delom v »Adriji« obvarovali Barkovlje, ta biser ob našem morju, svojemu narodu. Če zaslužuje kako naše kulturno društvo, da proslavi ves slovanski Trst njegov jubilej, je to barkovljanska »Adrija«, ki je na najnevarnejši, po našem narodnem nasprotniku tako poželjeni, a vendar zanj, prav po njenem prizadevanju, nikdar dosegljivi točki naše jadranske obali, celo četrt stoletja, kakor siva skala, ki bijejo ob njo zastonj grozeči valovi, stala neomajno na straži proti navalom sovraga ter s svojo slovensko pesmijo budila in klicala, bodrila in navduševala ne samo svoje člane, temveč vse naše ljudstvo tam zunaj pred vrati Trsta na obrambo naše narodne posesti. »Adrija« je petindvajset let vestno in z vso vnemo vršila svojo vzvišeno nalogo, in na nas tržaških Slovencih je, da jej jutri izkažemo priznanje na njenem delu, na njenih uspehih. **Jutršnji dan bodi za slovenski Trst dan naše barkovljanske »Adrije«!**

Že dolgo ni imelo nobeno sokolsko društvo javnega nastopa v tržaškem mestu. Zgodovina sokolstva bo imela torej 14. tm. zaznamovati važen dogodek, ko v sredini Trsta nastopi »Sokol« z javno telovadbo. Vsled ugodnih razmer se to posreči v nedeljo »Sokolu pri Sv. Jakobu». Javna telovadba se bo vršila na društvenem telovadišču za gostilno »Jadran«. Izvajale se bodo vaje III. vseslovenskega sokolskega zleta v Ljubljani. Ker nastopi pri Sv. Jakobu nad 200 naraščaja, je pričakovati, da nihče ne zamudi prilike in prihiti ta dan k Sv. Jakobu, da s sokolstvom in za sokolstvo manifestira in proslavi ta dan. V nedeljo, 14. tm. torej k Sv. Jakobu!

Tržaška posojilnica in hranilnica naznanja slav. občinstvu, da uraduje od danes naprej ob sobotah od 9 zjutraj do 1 popoldne.

Predavanje. V ponedeljek ob 8.30 zvečer bo predaval v prostorih „Slovanske Čitalnice“, znani predavatelj, profesor V a s a S t a j i ć, o „liriki v srbski književnosti“. Predavanje, za čigar zanimivost že jamči ime predavateljevo, je dostopno vsakomur. Z ozirom na to se pričakuje najobilnejša udeležba.

Tršćanskim Hrvatima i Srbima prigodom cvijetnog dana za slovenske škole u Trstu. Prejeli smo in radi priobčujemo: »Piccolo« (usput budi rečeno: naše glavno glasilo u Trstu) bio je tako uslužan, pa je upozorio i one naše ljude u Trstu, koji (nažalost) ne čitaju »Edinosti«, da slovenske nam sestre priredjuju od danas do nedjelje **»cvijetni dan«** u korist slovenskih škola u Trstu. »Piccolo« u rukavicama pozivlje svoje pristaše, da odbiju od sebe slovenske djevojke po svim pravilima predobro nam poznate talijanske kulture i nema sumnje, da će se naći po koji ..... Sangulin, koji će na abruceški način očuvati talijanstvo Trsta od naše cvijetne .... »provokacije«. Pošto slovenske prodavačice cvijeća nudjaju cvijetak samo onima, za koje znaju, da su pripadnici našega naroda, živo preporučam svima onima, za koje plemenite prodavačice ne znaju, da su Slaveni, da se sami oglase svojim obolom, pa sreli prodavačicu bilo gdje: na ulici, u tramvaju ili u kojem javnom lokalu. Pokažimo tako, da nas u Trstu ima toliko, da se nemamo čemu ni sramiti, ni bojati, da javno očitujemo svoju narodnu vjeru. — **Hrvat.**

S hudičem se tudi zveže »Piccolo«, samo da bi mogel udariti po nas Slovencih. To se je posebno pokazalo pri zadnjih dogodkih v Nabrežini, o katerih je priobčil dolgo, na vse strani zavito poročilo, na katero pa je moral v včerajšnji številki priobčiti dva dolga popravka nabrežinskega župana, g. Caharije, ki je postavil »Piccolo« in njegove dopisnike očitno na laž. »Piccolo« se je nato zatekel k nabrežinskim socijalno-demokratskim »voditeljem«, Marici in Pertotu ter se skuša z njunimi »pojasnili« izkopati iz zagate, v katero je zašel. Imenitno je, kako laškoliberalni »Piccolo« išče pred slovensko resnico pomoči za svoje laži pri rdeči »internacijonali«! Sedaj so mu dobri socijalno - demokratski »izdajalci italijanstva«! — O tej stvari še izpregovorimo.

TRŽAŠKI SLOVANI! Odgovorite na laško barbarstvo napram našim damam z najobilnejšim kupovanjem cvetlic! — Laška bruttura ne sme zaustavljati naše kulture!! ::::::::::::

Od Sv. Jakoba. Kakor je bilo že objavljeno, napravijo gojenci otroškega vrtca podružnice C. M. D. pri Sv. Jakobu v slučaju ugodnega vremena jutri, v nedeljo, 7. t. m., izlet v Dutovlje. — Odhod o otroškega vrtca pri Sv. Jakobu ob 12 poldne v Roco, odkoder se odpeljejo ob z vlakom. Prihod na postajo Rocol ob zvečer. Vabijo se starši in drugi prijatelji otroškega vrtca, naj se tega izleta udeleže mnogoštevilno. Prosimo za cvetlice, ki se naj pošiljajo v otroški vrtec pri Sv. Jakobu (na stari policiji) danes in jutri ves dan. Šentjakobčani in prebivalci pri Sv. M. M. Zgornji, pokažite svojo ljubezen do C. M. družbe in sprejmite od vrlih rodoljubk ponujene cvetke.

Za šentjakobski cvetlični dan se je prijavilo že mnogo gospodičen za sodelovanje, a žalibog kavalirjev je malo, posebno pa takih ki bi imeli danes popodne čas. — Vsled tega vabi šentjakobska podružnica C. M. D., naj se oglase vsi oni gospodje, ki so danes popoldne prosti in bi radi pri cvetličnem dnevu spremljali prodajalke, naj se prijavijo v otroškem vrtcu pri Sv. Jakobu ob 3. uri. S prodajanjem cvetlic se prične že deloma danes ob 9 predpoldne in deloma ob 3 popoldne ter se bo prodajalo do 10 zvečer, a jutri ves dan od 7 zjutraj do 8 zvečer. — Nabiralniki se bodo izpraznjevali danes v soboto od 8 in pol zvečer, a jutri ob vsaki uri tekom jutra in zvečer od 7 do 9.

Poizkušen samoumor. Poštni uradnik Anton Likan, star 27 let, stanujoč v Čarboli Zg. št. 12, si je pognal iz revolverja kroglo v desno sence. Z vozom rešilne postaje so ga prepeljali v mestno bolnišnico smrtnonevarno ranjenega. Vzrok, zakaj si je hotel vzeti življenje, ni znan.

Smrt na delu. V ul. Barriera vecchia stanujoči mizar Josip Bizjak je delal pri stavbi nove vojašnice v Rocolu. Zaposlen je bil pri cirkularni žagi. Velika ceper, ki je odletela, se mu je zasadila v goltanec in ga mu predrla. Poklicani zdravnik rešilne postaje ga je dal nemudoma prepeljati v bolnišnico, kjer ga pa niso mogli rešiti in je v kratkem izdihnil.

PODLISTEK.

Rdeči mlin.

Roman. - Spisal Xavier de Montépin.

Pavlina se je prestrašena prebudila in obrnila svoj bledi, strahu prepadeni obraz tjakaj, odkoder je prihajal ropot.

Prvi trenutek je mislila uboga gospa, da so jo objele enake strašne sanje, kakor so bile one, ki so jo mučile prošlo noč.

Njej nasproti je stal strašen, grozen človek, oblečen v raztrgane cape, čigar lice je bilo skoraj popolnoma pokrito z dolgo, rdečo brado in ki je držal v rokah njenega Armanda, hoteč ga odnesti.

Silen krik, podoben rjovenju divje živali, se jej je izvil iz hropečih prsi. Z mrzlično se tresočo roko je pograbila po svileni vrvici, ki je visela med posteljnimi zagrinjali in je vodila do zvonca, potem pa je skočila z neodoljivo silovitostjo tigre, ki so jej vzeli mladiča, proti Lascarsu, ki so jej vzeli mladiča, proti Lascarsu, katerega je dohitela pri vratih, in ga pograbila za grlo. Njene slabe roke, njeni beli tanki prsti so postali močni kakor železne klešče in so se mu zagrebli v grlo, da bi ga skoraj zadušili.

Roland, ki ga je prestrašil ta nepričakovani, naravnost strahovito besni naskok, je postal ves zbegan in je v tej zbeganosti spustil otroka na tla. Otrok se je zatrkljal po preprogi in potem, omamljen po padcu, obležal nepremično.

Markiza je mislila, da je otrok mrtev. Polublazna v svoji besnosti in obupu, je imela le še eno samo misel, da bi maščevala svojega otroka na morilcu. Začel se je v polutemi one mirne, neoskrunjene sobe eden onih strahovitih bojev, ki se ne dajo popisati.

Pavlina je hotela kričati, hotela je jokati, klicati na pomoč, toda silna napetost njenega živčevja in njenih mišic, sploh vsega njenega bitja jej ni dala, da bi bila mogla tudi le en sam glas spraviti preko svojih stisnjenih ustnic.

Lascars, ki so se mu male Pavlinine roke kakor jekleni obroči ovijale okrog vratu in mu stiskale grlo čim dalje tem huje, je že skoraj zadavljen, čutil, kako mu ponehuje odporna moč in da se mu približujejo smrtni krči. Kri mu je vrela v možganih in zdelo se mu je, kakor da bi mu njeni udarci proti sencem zvonili pogrebnico. Stemnilo se mu je pred očmi, srce se mu je nabreknilo in ga začelo dušiti.

Lopov se je zastonj trudil, da bi se izvil iz smrtnega objema, in se je zvijal kakor kača. Tudi on je hotel kričati, je hotel poklicati na pomoč svoje pomagače in tudi ni mogel spraviti glasu iz sebe.

Zdelo se mu je, kakor da mu plešejo pred očmi velikanski netopirji s črnimi perutmi.

Društvene vesti.

Danes zvečer na predvečer 25letnice pevskega društva »Adrija« v Barkovljah bo koncertirala popolna godba »Narodne delavske organizacije« v »Narodnem domu« v Barkovljah. Godba, ki izborno izvaja tudi zelo težke skladbe, je vredna, da pride obilo tamkajšnjih bližnjih gostov, se naslajat kake dve uri na njenem izbornem izvajanju.

»Narodna socijalna mladinska organizacija v Trstu vabi brate na sestanek, ki bo

jutri, v nedeljo, ob 2 popoldne v dvorani NDO, ul. Sv. Frančiška št. 2. Po sestanku izlet na slavnost pevskega društva »Adrija« v Barkovljah. Bratje, prihitite v obilnem številu!

Slovenska mladina v Sv. Križu bo imela jutri, v nedeljo, ob 2 popoldne v podružničnih prostorih NDO v Sv. Križu posvetovanje glede ustanovitve podružnice »Narodno-socijalne mladinske organizacije«.

Zaupni sestanek podružnice ZJŽ Trst I. se vrši danes ob 8 zvečer v podružničnih prostorih, ul. Vicolo S. Vito št. 13, pritličje. Ker je sestanek zelo važen, vabimo tovariše, posebno pa odbornike in namestnike, da se sestanka zanesljivo udeleže.

Akad. društvo „Slovenija“ na Dunaju bo imelo v sredo, 10. t. m. ob 8 zvečer v lokalu Leitner, II. Huerspergstr., izreden občni zbor.

Pevski zbor Z. J. Ž. Danes, v soboto pevska vaja z ozirom na nastop v Barkovljah.

Kolesarsko društvo „Balkan“. Danes zvečer ob navadni uri sestanek v kavarni „Minerva“. — Jutri, v nedeljo, se udeleži društvo 25letnice društva „Adrija“ v Barkovljah.

Narodna delavska organizacija.

Sestanek pri Sv. Ivanu (pri Kuderju na novi cesti) priredi „Narodna delavska organizacija“ danes, v soboto, 6 junija ob 8 zvečer. Vabimo tovariše, da se udeleže v obilnem številu tega sestanka.

Tržaško slovensko delavstvo v seh strok vabimo na protestni shod proti škandaloznemu postopanju napram postiljonom, ki bo jutri, v nedeljo, ob 10 dopoldne na vrtu „Kons. društva“ v Rojanu. Nastopilo bo več govornikov, ki bodo ostro obsojali krivični sistem, ki se izvaja nad postiljoni, med tudi drž. in dež. posl. dr. Rybář.

Skupina uslužbencev c. kr. glavnih skladišč: danes, v soboto, ob 8 zvečer odborova seja.

Darovi.

— Za podružnico CMD v Kolonji je daroval g. Bojc, kavarnar „Universa“ in g. Korban 5 K, za lepe izrazene besed od gospe E. Stanič proti jedni italijanki v protest naroda. — Denar hrani Inserantni oddelek.

— „Piccolo“ z dne 5. t. m. je priobčil med darovalci za škedenjski „rikreatorij“ ime Luke Flego-Čarlina iz Škednja. V protest proti tej neresnični trditvi daruje Luka Flego, ki ni daroval niti vinarja za rikreatorij, za škedenjsko podružnico CMD K 10. Denar je sprejela blagajničarka podružnice.

— Odboru za „cvetlični dan“ sta poslali odkupnino: ga. Foerster 5 K ga. Laura Zwitter 3 K.

Vesti iz Goriške.

Laška politika je naravnost čarobna v svoji smešnosti. Alfa in omega politične modrosti laških magistratovcev je sedaj sokolska veselica. Slava njihovim političnim voditeljem, ker videli bodo nebeško kraljestvo! Že vedo zakaj.

Kolono za kolono tinte izliva „Corriere“ radi sokolske veselice, radi visokih mestnih doklad, radi „vzorne“ mestne uprave pa ne zine niti zloga. Je tič, ta „Corriere Friulano“, nekateri pravijo, da je malo zmešan, ker vedno isto trobi in ne vidi ničesar.

Iz Sežane. Stari sežanski pevci so nabrali ob priliki pogreba pok. gosp Alojzija Šmuca za moško podružnico CMD 8 K. Denar hrani t. č. blagajničar.

Dirka okoli Krasa se bo vršila v nedeljo, dne 14. junija, ob 10 dopoldne. Start je na križišču ceste v Ločnik in Podgoro. Dirka gre čez kraje: Gorica, Krmin, Medeja, Zagrad, Tržič, Prosek, Opčina, Sežana, Štorje, Senožeče (glavna kontrola), Prevalje, Vipava, Ajdovščina, Šempaš, Gorica. Cilj je v Gorici Tivoli (Rožna dolina).

Dirke se more udeležiti vsakdo, ki ima licenco avstrijskega odbora za kolesarski šport. — Vplačilo znaša 4 K. — V vsem je 10 častnih daril v vrednosti od 120—20 K. Dirkači, ki ne dobe nobenega darila, ki pa pridejo eno uro po zmagovalcu na cilj dobe srebrne častne od znake. Zadnji termin za prijavo k dirki je jutri, v nedeljo. Za dirko veljajo določila avstrijskega odbora za kolesarski šport. — Tekma bo zelo zanimiva in prvovrstna sportna prireditev, kar kažejo že imena priglašenih (v številu 31), med katerimi je več znanih dirkačev. Slovencev se udeleži dirke le malo, zato pa precej Dunajčanov in vojakov. Imena priglašenih dirkačev priobčimo prihodnjič.

Še enkrat veselica kolesarskega društva »Danica« v Gorici. — V »Dnevu« od 1. t. m. odgovarja nekdo na čisto umestno notico v »Edinosti«, da bi morala »Danica« z ozirom na istočasno veselico »Sokola« svojo veselico odložiti, ker se pomen »Danice« in »Sokola« pač ne more primerjati. Odgovor »Danice« v »Dnevu« je sicer ponižen, vsebuje pa take netočnosti, da moramo na nje odgovoriti. — Branitelj »Danice« nikakor noče razumeti, da ni v interesu razvoja slovenskega kolesarstva, da imamo v Gorici dve društvi, in se sklicuje na Italijane, ki imajo v Gorici celo tri društva. Prvič moramo v odgovor konstatirati, da pa zato nimajo Italijani po deset društev, mi Slovenci pa imamo skora v vsaki vasi svoje društvo, drugič pa zdaleka ne sledi nič, pa prav nič, da imajo Italijani več društev. Faktum je, da se ni razvilo slovensko kolesarstvo z ustnovitvijo »Danice« prav nič in da samo brezplodno cepimo svoje itak ne velike sile. — Branitelj »Danice« pravi dalje, da so bili za ločitev od »Gorice« zelo tehtni vzroki merodajni, ki jih pove odbor. Poskrbeli smo, da dobimo tiste tehtne vzroke od odbora in zato ne načenjamo tega vprašanja, dasiravno ne ve o teh vzrokih v Gorici nihče ničesar. — Toliko o pomenu in potrebi »Danice«. Branitelj »Danice« poudarja nato zopet dobrodelni namen veselice, saj je veselica »Danice« v narodno-šolske namene. K tej stvari pa si dovoljujemo sledeče pripombe. »Danica« je upravičena prirediti veselico v narodne namene le tedaj, če jej to dovoli »Šolski dom« in pa »Družba sv. Cirila in Metoda«. Tega dovoljenja »Danica« nima. Če se pa že vrši veselica v drugače zelo hvalevreden namen, potem pa mora biti skrbljeno za kontrolo. »Šolski dom« in »Družba sv. Cirila in Metoda« imata pravico in dolžnost, da čuvata, da niso izdatki previsoki, da se po nepotrebnem ne trati denarja. Tudi te kontrole ni pri veselici »Danice«. — Izven vsakega dvoma pa je tudi, da obe društvi ne bi pripustili, da se vrši veselica istočasno s »Sokolovo«. Nad vse čudna pa je »pozabljivost« »Danice«, da ni oznanila takoj na prvih plakatih dobrodelni namen veselice. Ali pa naj bi bil dobrodelni namen le vaba za veselico, ali naj bi moral dobrodelni namen opravičiti istočasnost »Sokolove« in »Daničive« veselice. — Ravnanje »Danice« nas sili k tej sumnji. — Iz vsega tega pa jasno sledi, da ni »Danica« upravičena agitirati za svojo veselico z narodnim geslom. — Končno še opozarjamo vse dirkače, da so v slučaju udeležbe pri dirki disklasificirani za vse druge dirke, ker nagrade v denarju niso dovoljene. Vsaj to bi lahko vedelo kolesarsko društvo »Danica«. Menda ve sedaj vsak narodnjak, kaj je njegova dolžnost dne 7. junija t. l.

Kolesarsko društvo »Danica« v Gorici naznanja, da za cestno dirko Ronki—Gorica, ki se bo vršila jutri, v nedeljo, odpadejo določene denarne nagrade in se nadomestijo s krasnimi darili. Vršil se bo ples in javna tombola za K 200.—, cinkvina za K 100.—. Goričani udeležite se te prireditve, ki se bo vršila v Gorici na Tržaški cesti, restavracija »Pario«. — Akoravno se vrše istega dne dve slovenski prireditvi v Gorici, nas je dovolj Slovanov tu, da uspete obe prireditvi lahko dobro.

Konfiskacijska praksa. Z ozirom na to, ker smo v mejni deželi, je vsaka kritika nekaterih stvari, žal da jih je toliko, nedovoljena. In pisati se ne sme v Gorici niti stvari, ki so po vsej Avstriji znane; v obmejni deželi je vsaka sablja že sakrosanktna. Pa te pretirane pazljivosti še ni dovolj. V uradnem listu beremo, da je sedaj tudi že znanstvenim in delom državni pravdnik za petami. Dopolnilni zvezek dela »Die Weiberherrschaft in der Geschichte der Menschheit«, ki ga je izdalo ugledno založništvo Albert Langen v Münchenu in ki sta ga spisala Edvard Fuchs in Alfred Kind, moža, ki sta že nekoliko koristila znanosti, to delo je sedaj na Goriškem prepovedano. Neumestnost prepovedi niti ne omenjamo. Konstatiramo le, da bo Gorici presneto malo pomagano, če bo slovela le po tem, da ima tako ozkosrčno cenzuro in da zapada tudi **drago znanstveno delo** konfiskaciji, ki je po vsem ostalem svetu ljudem na razpolago.

Italijani med seboj ali laška kultura v pravi luči. Včerajšnja »Eco« prinaša to notico, ki jo priobčujemo brez komentarja: **»Neokusen prizor.** V ponedeljek, med veselico na gradu, se je odigrala neokusna scena. Za ničeve, čisto osebne motive, je začel neki Lutmann, vinjen in podpihovan od drugih prijateljev, provocirati in potem napadati gospoda Riharda Thomanna, 20letnega mladeniča, ki ni hotel ničesar drugega, ko da ga puste v miru. Nastal je direndaj, ki je privabil vse polno ljudi. Letele so zaušnice in dotični Lutmann je začel obkladati Thomanna z besedami, ki so bile prav trivialne«. In pomisliti je treba, da je Lutmann predsednik »Krožka za kulturo« in njegovi prijatelji odborniki društva so se še zanj potegnili. — In kje je kultura?

Drobne vesti. V preiskovalni zapor so odpeljali 45letnega Ivana Kersiča iz Trsta, ki je obtožen javnega nasilstva. — Radi razžaljenja Veličanstva sta se morala zagovarjati Ivan Fratta in Henrik Comar. Oba sta bila oproščena. Fratta pa je bil vsled razžaljenja straže obsojen na 5 dni zapora. Razprava je bila tajna. — Radi hudodelstva po § 129. b) je bil obtožen Viktor Ibler, vsled pomanjkanja dokazov pa oproščen. Tudi ta razprava je bila tajna. — Tičem je nastavljal Josip Stock iz Gradeža. Ravno med »delom« ga je pa zasledila straža in tako je bil včeraj obsojen na 14 dni strogega zapora, poostrenega z enim postom. — Vsled nevarne grožnje je bil obsojen na štiri tedne zapora z enim postom Klement Antonio iz Tržiča.

Za plavače. V sredo je bilo otvorjeno za splošno uporabo plavalnica v tukajšnjem kopališču.

Iz Sežane. G. Josip Štolfa iz Sežane h. št. 46 je daroval na mesto venca na krsto pok. Alojzija Šmuca 10 K za moško podružnico družbe sv. Cirila in Metoda in istotako sežanskemu Sokolu. Hvala!

Sokol v Divači priredi, kakor že javljeno dne 7. 6. t. l. ob 4. uri popoldne javno telovadbo in veselico na planem poleg restavracije Malhorčič (baraka). Spored telovadbe: proste vaje naraščaja, proste vaje članstva, orodna telovadba članstva, skupina. Pri prostih vajah n telovadbi na orodje sodelujejo tudi okoliška društva. S tem sporedom stopi mlado društvo prvič pred širšo javnost. Je to pomemben dan za divaškega »Sokola«, ker mora dokazati svojo eksistenčno pravico in postaviti trden temelj svojemu nadaljnemu razvoju. Upamo, da tudi občinstvo pokaže živo zanimanje za to prireditev in da stem podpre gmotno in moralno prvi polet divaškega »Sokola« iz njegove telovadnice. Na veseličnem prostoru se marljivo pripravlja za vse udobnosti občinstva in za telesno okrepčilo. Mladini bo na razpolago tudi plesišče; drugi si zopet lahko poiščejo svojo srečo v bogato dotiranem srečolovu. Na vsej prireditvi sodeluje znana **sežanska godba na pihala.** Kdor želi prebiti nekaj uric v dobrem razpoloženju, temu kličemo: Na svidenje v nedeljo popoldne v Divači! Na zdar!

Barka pri Divači. Pev. in bralno društvo »Novi Balkan« na Barki priredi dne 7. junija t. l. veliko pomladno veselico na planem točno ob 3. uri popoldne z jako bogatim in zanimivim sporedom. Pridite vsi, ki ljubite neprisiljeno zabavo, da pomorete mlademu društvu in prepotrebni C. M. družbi! Na svidenje v nedeljo na naših prijaznih malih planinah!

Iz Ajdovščine. V „Edinosti“ od 27. maja 1914 se v notici o „izletu Pevskega in Glasbenega društva goriškega“ v Ajdovščino govori o nekem gostilničarju v Ajdovščini, da napačno umeva promet s tujci, če viša takoj cene, čim vidi v svoji gostilni večjo družbo tujcev. Trdi se nadalje, da so morali nekateri naravnost neverjetno visoke svote plačevati. Da ne bi gg. gostje, ki zahajajo v lokale gostilne g. Bratine, ki jo imam jaz podpisani v najemu, mislili, da je podpisani cene tako neverjetno visoko zvišal, izjavljam, da nisem jaz na dan 1 leta zvišal cen pri jedilih niti za vinar; da pa pokrije večjo režijo, je zvišal ceno piva za 4 v. pri litru. — Sum o naravnost neverjetnih svotah, mora torej pasti le na koga drugega in ne na podpisanega. Prosim najuljudnejše sl. uredništvo za blagohotno priobčenje teh vrstic, da mi ne nastane po nepotrebnem občutna škoda! Z odličnim spoštovanjem Josip Vidrih, najemnik gostilne Brati a.

V nedeljo, 7. t. m., se bo vršila dirka in tombola kol. dr. „Danica“ na Tržaški cesti.

Iz Drežnice. Dovolite gospod urednik, pride tudi iz naše vasi kako poročilo. — Naša občina ima precejšnjo vodno silo v svoji lasti. To je sedaj hotela kupiti družba za izrabljanje vodnih sil Soče in v resnici se je tudi dosegla kupčija z omenjeno družbo. Ali nemalo se boste začudili, ko vam povem, na kak način je bila sklenjena ta kupčija. Občina je prodala svojo vodno silo za 10.000 K in sicer pod temi pogoji: Občina preskrbi za instalacijo električnega toka za cerkev, župnišče, cerkovnika, župniško pristavo in pa za par žarnic v vasi Drežnica. Za to uporabo toka bi pa morala občina seveda plačevati. Pogodba je bila v očividno škodo občine. Prvič je svota 10.000 K prenizka, drugič bi samo instalacija veljala nad 10.000 K, tretjič pa občino prav nič briga, ali ima kurat in cerkovnik električno luč ali pa ne. Pa ne samo, da je bila pogodba škodljiva, bila je tudi krivična. Vodna sila je last vse občine in ne samo vasi Drežnica. Kako pa pridejo druge vasi do tega, da one nimajo razsvetljave, temveč samo vas Drežnica. K sreči pa je še nad našim občinskim svetom, ki dela tako modre pogodbe, deželni odbor. Ta je tudi takoj uvidel škodljivost in krivičnost pogodbe in jo zato razveljavil. — Duševni oče te nad vse čudne pogodbe je seveda kurat Kalin, ki je znan iz procesa proti »Novemu času«, da zna vplivati na svoje ljudi. Upamo, da s sličnimi nasveti kurat Kalin čisto pripravi sebe ob dosedanji vpliv.

Nesramnost. To pot pa moramo mi Italijanom servirati tak izraz, čeravno nismo vajeni zmerjanja. Neprestano govori »Corriere« o tržaških dogodkih, kakor da bi moral biti v Gorici tudi vedno pretep, če nastopijo Slovenci. Kakor da bi bili mi enaki laškim tržaškim pretepačem. In vendar je končal sijajni volilni shod slovenskih Goričanov brez najmanjše neprilike in vendar je enako sijajna manifestacija za naše šolske zahteve končala brez vseh nemirov. Kaj imajo torej tržaški dogodki opraviti s Slovenci. Najbrže bi naši «cittadini« imeli radi take dogodke, najbrže se našim ljubim someščanom hoče istih pouličnih napadov, kakor so jih lahko delali njih bratje v Trstu. To jim pa radi verujemo, da je v Gorici nemogoče, ker nas je že toliko, da tudi še enkrat toliko Lahov z otročjo lahkoto poženemo v beg. Ali ima radi tega »Corriere« vedno na jeziku tržaške dogodke, ali mu je res tako hudo, da ne morejo s pouličnim barabstvom pregnati Slovencev?

Vesti iz Istre.

Istrske deželnozborske volitve.

V ponedeljek, dne 1. t. m., se je vršil pri Pobegih poleg Kopra javen shod, ki ga je sklical v imenu »Političnega društva za Hrvate in Slovence v Istri« bivši deželni poslanec in predsednik okrajnega zaup-

::: NARODNA POSOJILNICA IN HRANILNICA v TRSTU :::
registrovana zadruga z omejenim jamstvom.
NOVA ULICA ŠT. 13, II. NADSTROPJE
sprejema in obrestuje **vloge na knjižice po 4½--4¾--5%**
Daje posojila na menjice in vrednote na mesečna ali tedenska odplačila.
Eskomptuje trgovske menjice. Prodaja srečke na mesečne obroke.

Ugodna prilika.
Podpisana tvrdka rabi za takoj
10 pridnih, zanesljivih in zmožnih mizarskih pomočnikov
kateri so izurjeni v prostih in najfinejših del pohištva. **Služba stalna** in plača po zasluženju. Dotični, kateri se sprejmejo ter ostanejo najmanj eno leto v službi se jim voznina do Belgrada povrne. Tozadevne ponudbe poslati na
Mihelj & Modic
Kralj Aleksandra ulica št. 70
Belgrad

NAJBOLJŠE PIVO!
NARODNA DELNIŠKA PIVOVARNA — TRST — ADRIA

Oglase, poslana, osmrtnice in vsa naznanila je pošiljati »Inseratnemu oddelku« »Edinosti«, Trst, ulica Sv. Frančiška št. 20

Slovensko konsumno društvo
Trst, ulica Lazzaretto vecchio št. 31
se priporoča toplo vsem svojim udom in Slovanom sploh. Toči se izvrstno vipavsko, dalmatinsko in istrsko vino ter puntigamsko pivo. Domača kuhinja z gorkimi in mrzlimi jedili. — Postrežba točna.

Nobena kapljica
ne koristi tako želodcu,
kot pristni želodčni likér
FLORIAN

Blizu in daleč
Vse ga pozná,
Kdor ga imá!
Ima zdravje domá!
Zahtevajte pristni „FLORIAN“.
Zavračajte ponaredbe!
Edini dobavnik in založnik za Primorsko in Dalmacijo
VEKOSLAV PLESNIČAR
TRST - ul. Donizzetti št. 3 - TRST

Dr. PEČNIK
Dr. PETSCHNIGG
TRST, VIA S. CATERINA ŠTEV. 1.
Zdravnik za notranje (splošne) bolezni 8—9 in 2—3 in specijalist za kožne in vodne (spolne) bolezni: 11½—1 in 7—7½

V dobroznani mesnici
Valerio Demarchi
Trst — Piazza barriera vecchia št. 9
Telefon št. 26—56.
se prodaja vedno prvovrstno govejе, telečje in koštrunovo, jančje in kokošje meso.
Obit: Kuhanje govejih vamp, zaloga suhih osoljenih črev in sličnih izdelkov.
Postrežba tudi na dom. — Cene zmerne.

SVOJI K SVOJIM!
Ferdinand Gombač
Trst, ulica Molin a vento (Rocol) 25
priporoča cenj. občinstvu svojo
trgovino jestvin :: in kolonijalnega : blaga
kakor tudi ŽGANJARNO.
Blago vedno sveže. - Postrežba na dom. - - - Cene zmerne in solidne.

:: Dobroznana mirodilnica ::
Iv. Camauli
Sv. Ivan - Trst - blizu Nar. doma
Velik izbor barv povlak itd.
Zaloga za Trst in okolico redilnega čaja za otroke in odrasle **SLADIN**
ter fosfornega apna in tečnega praška za živali. - Telefon 83.

PALMA
Peruti pešca

Sirolin "Roche" prinaša olehčanje in ozdravljenje pri pljučnih boleznih, prehlajenjih, influenci, naduhi
Izvirni zavoj a K 4.— se dobi v vseh lekarnah.

TRGOVCI! PEKI! Drože (kvas) iz odlikovane slovenske trgovine drož, so dosegle dosedaj vsepovsod najboljši sloves. Naročnjak naročajte pri domači tvrdki, ki Vam postreže po konkurenčnih cenah. Priporočata se Vam udana **Apollonio & Gianni, Trst.** Via Vasari 10 Telef. Nr.o 26

nega zastopa, nadučitelj Josip Valentič. Shodu je predsedoval predsednik krajnega zaupnega zastopa za občino Koper, Nazarij Bertok. Na shod je došlo razen domačih volilcev še mnogo drugih rojakov iz Kopra, Manžana, Babičev, Dekanov, Sp. Škofij, Bertokov, Trušk i. dr. Shod je bil jako poučen; takih shodov z več govorniki — pravi sklicatelj — bilo bi želeti širom Istre mnogo. Razen sklicatelja in kandidata Jos. Valentiča so govorili gg. nadučitelj Jos. Bertok, posestnik Rud. Pečarič, drž. uradnik St. Valentič, kmetovalec Josip Bažec, nadoficijal Fr. Sever in obč. tajnik Fr. Kosmina ponovno. Na podlagi izvajanj govornikov so se sprejele nastopne resolucije soglasno:

»Zborovalci-volilci na javnem shodu pri Pobegih dne 1. junija 1914.

1. **pozivajo** in nalagajo bodočim svojim deželnim odbornikom, naj ne bodo **pristranski** pri nakazanju podpor in pri sodelovanju sličnih nakazil, pač pa strogo narodni in ekonomični. (Jos. Bertok).«

2. **pozivajo** predsedništvo »Političnega društva za Hrvate in Slovence v Istri«, da se ustanovijo širom vse Istre stalni krajni zastopi, ki naj bodo v neposrednem in vednem stiku z volilci glede njih željá o splošnih zadevah, kar bi centrali političnega društva omogočalo nadzirati poedine poslance, da-li upoštevajo upravičene želje in potrebe, ter po njih uravnavajo svoje delovanje in vrše svoje dolžnosti. (Fr. Sever).

3. **pozivajo** vse Slovanstvo Istre, da se strne v trdno nepremagljivo falango, da s tem preprečimo nakano naših sicer odkritih, a vendar hinavskih nasprotnikov, ki streme za tem, da bi naše kraje radi spravili pod nadoblast tujih častilakomnežev in pohotnežev. (Jos. Bertok).

4. **pozivajo** bodoče naše poslance, naj ne privole v delitev občin po narodnosti brez poprejšnjega sporazuma in privoljenja volilcev v dotičnih krajih. (R. Pečarič).

5. **opozarjajo** bodoče naše poslance, da naj upoštevajo, da so bili izvoljeni od volilcev kmetskega stanu in zato naj z vso vnemo zastopajo interese kmetskega stanu. (R. Pečarič).

V znamenju sloge celokupnega istrskega Slovanstva in s prokletstvom onega, ki bi skušal zanetiti v Istri bratomorne stranke, se je sprejela kandidatna lista Mandić, Valentić, Škrbec — soglasno. — Slovenci iz Bertokov, iz ostale koprske okolice in iz Kopra se pozivajo, naj ravno v tem znamenju oddajo svoje glasove kandidatom naše krvi in našega duha, ki so: v splošni kuriji **dne 7. t. m. Andrej Medoš od Luke, posestnik v Medoših,** v kmečkih občinah **dne 19. t. m.** pa: **Ivan Mandić,** župnik v Kaštelu, **Rudolf Pečarič,** posestnik pri Pobegih, **Gavde Sokolić** v Nerezinah na otoku Lošinj. — Pokažimo bratje, da nas je Slovanov v Istri toliko, da s svojo slogo in enotnim nastopom lahko zlomimo italijansko nadvladje! Pokažimo nasprotniku, da naš narod ne bo nikoli več dopuščal, da z našim imetjem in v naši hiši zapovedujejo tujci in pritepenci in prodanci!

Žrtev italijanskega barbarstva. Čitatelji se morda še spominjajo barbarskega čina, izvršenega pred dvemi meseci na pragu „Narodnega doma“ v Cresu. Povodom nekega političnega sestanka je podtaknila zločinska roka na pragu **dinamitno cigaro.** Sledila je eksplozija, vsled katere je bil čuvaj „Narodnega doma“ težko ranjen in je izgubil vid. Sledilo je dvamesečno strašno trpljenje, iz katerega je rešila nesrečno žrtev še le — smrt. Dne 29. m. m. je izdihnil mučenik Kružić svojo dušo. Dne 31. maja se je vršil pogreb, ki se ga je udeležila velika množica. Ganljivo žalobno slavje je bilo to. Na grobu je pretresljivo govoril vodja družbine šole, g. Defilipis, posebno, ko je naglašal, kakih sredstev se poslužujejo proti nam tisti, ki nas nazivljajo — belve croate! Vtis je bil tolik, da je vsa množica jokala. Za Defilipisom je govoril O. Stjepan Ivančić, sorodnik žrtve. Ihteč je povedal, da je pokojni Kružić v krščanski ljubezni pred svojo smrtjo odpustil vsem svojim sovražnikom. — Pogreba se je udeležilo tudi kakih deset Italijanov, članov Societá Operaia. Med govori so stali mirno kakor grob, kakor izklesani iz kamna. Kdo ve: ali jih je težila vest, ali pa so jim srca tako zakrknjena, da niso nič čutili!

Ni res da sem jaz podpisani c. kr. poštni-kontrolor Gabrijel Lindtner radi tega dogodka par dni v zaporu bil, res pa je, da sploh v tej zadevi še na c. kr. policijsko-ravnateljstvo poklican, ali od istega zaslišan nisem bil. — Gabrijel Lindtner, c. k. poštni-kontrolor.

Trgovina in gospodarstvo.

BORZNO POROČILO.

dne 5. junija 1914.

Efektna borza.

Dunaj, 1.10 pop. Avstrijska renta papir 81.05 avstrijska srebrna renta 81.55, avstrijska kronska renta 81.55 ogrska kronska renta 79.05, kreditke 6 3.50, Anglobanka 328.75, Union 571.—, Länderbank 474.50, Bankverein 506.— drž. žel. 686.—, Lombardi 89.—, alpinke 781.50, turške srečke 213.—, Napoleoni 19.19, marke papir 117.80. London kratko 24.16, Pariz 95.92. Trdno.

Dunaj, 2.50 pop. Avstr. renta papir 81.15, kreditke 603.—, Lloyd 570.—, drž. žel. 685.75, Lombardi 89.—, alpinke 779.—, turške srečke 213.—, cheques Pariz 95.95. Mirno.

Trst, (urad.) Francija 95.75 - 96.15, Nemčija 117.80 - 118.20, It. 95.40 - 95.8 , London 24.13 - 24.18, 20 frankov 19.14 - 19.22, 20 mark 23.48 - 23.54, sovereign 24.04 - 24.10, nemški papir 117.80 - 118.20, italijanski papir 95.40 - 95.9 , avstr. zlata renta 100.25 1 0.55, avstrijska kronska renta 81.40 - 81.70, ogrska zlata renta 97.10 - 97.50, ogrska kronska renta 79.85 80.2 , turške srečke 212 - 215.— diskont za menice do 3 mesecev 3¾ - 4¼%, nad 3 mesece 4¼ - 4¾%.

Blagovna borza.

Budimpešta, Pšenica za maj —.— za okt 12.97, za april 13.14, rž za april —.—, oktober 9.64; okt. 9.73; oves za april ——, oktober 7.91 koruza za maj—.—, juli 7.66 Ponudbe pšenice srednje, povpraševanje ravno tako. Tendenca mirna. — Prodaje 10.000 q.

Trst, 5. junija Kava. Santos good average za maj —.— —.—, za juli 58.50 59.50, september 60.— — —, december 60.25 - 61.—, marec 61.25 - 62.—. Tendenca mirna. Good Rio za maj —.— —.—, juli 52.50 - 54.—, september —.— - 55.—, december 56.— — .—, maj 58.— — .—.

Sladkor. Centrifug. takoj 27¼ - 28¼, maj avgust 27.50 - 28.25 novem.-marec - 28.25 - 29.25, melis takoj 29¼ - 29⅜, juni-avgust 29⅞ —.—, nov.-mar. 29.75 - 30.— concasse takoj 29½ - 29⅞ kocke 30¾ - 31⅝, kristal takoj 28⅝ 28¾ maj - avgust 29.—, okt.-dec. 27⅛ - 31⅜ Stalno

:: MALI OGLASI ::

se računajo po 4 stot. besedo. Mastno tiskane besede se računajo enkrat več. — Najmanjša: pristojbina znaša 40 stotink. :

Bicikelj v dobrem stanu se zelo po ceni proda, ul. Belvedere 47, trgovina jestvin (613

Išče se vajenec za knjigarno, vprašati Gorenjec & C., Via Caserma. 612

Odda se dobra snažna postelja poštenemu mladeniču, Via Farneto 44, pritličje, v. 20 615

Stalni krajevni agenti zmožni nemščine se sprejmejo ali pa nastavijo s stalno plačo za prodajanje dovoljenih srečk v Avstro-Ogrski. — Ponudbe pod „Merkur“ Brno, Neugasse št. 20. 614

Ženitbena ponudba. Mlad trgovec z dobro idočo trgovino želi se seznaniti z gospodično od 20 24 let sta o. katera bi imela veselje do trgovine in srečnega družinskega življenja. Le resne ponudbe naj s pošljejo na Ins. odd. Edinosti pod „Srečno bodočnost“. 607

Odda se meblovana soba, na željo tudi s hrano. Ul. Sv. Peter Škorklja št. 8, I nadst vr. 6. Rojan 608

Izkušena babica se priporoča cenj. gospem Sprejmejo se noseče tudi na dom. Trst, ul. Chiozza 50, pritličje. 90

Odda se takoj meblirana soba. Ulica Miramar 11, I nad. 610

Restavracija Bonvecchiati, Via Ghega nasproti kavarne Fabris, se priporoča z dobro kuhinjo, kosilo 60 vin Izborna vina. Prvo Plsensko Urquell. Čez ulico 64 vin. liter. — Točna postrežba. Sobe za prenočiti. Priporoča se Vavpotič, restavrater. 45

Prenočišče - gostilna - buffet Hinko Kosič Trst ul. Carradori 15. Vedno na razpolago gorke in mrzle jedi, kakor tudi pristno domače svetokrižko vino, teran, in druge vrste vina, kakor tudi Dreherjevo pivo. Za obilen obisk se priporoča H. osič. 2333

Gospodična z več letno prakso, kot blagajničarka v trgovskem podjetju, zmožna slovenskega, srbo hrvatskega, italijanskega in nemškega jezika, išče primerne službe. Prijazne ponudbe pod „Pridna“. Naslov pove tudi Inserat i oddelek pod „Štev. 721.“ 721

Meblirana soba za eno ali dve osebi, z uporabo kuhinje, se odda takoj v hiši pri hrvatski družini. Hiša nova in elegantna, stanovanje čisto, svetlo in mirno, cene zmerne. Oglasiti se v ulici Commerciale štev. 9, pritličje. 717

Kamnolom na prodaj v najboljšem stanu, v katerem bi se lahko vršil velik obrat, ki bi se vodil z električno silo v bližini 500 m od električnega toka. Cena 2500 K. — Anton Škabar, Veliki repen štv. 30. 581

Odda se takoj meblirana soba z dvema posteljama pri slovenski družini. Ul. Barriera vecchia 22. IV n. desno. 50

Odda se takoj soba in sobica meblirane s hrano. Ulica Boschetto št. 40, vr. 2. 900

Dobrosrčna družina sprejme otroka na hrano. Oglasiti se je v Kolonji, Nova cesta št. 38 598

Išče se krojaškega pomočnika za mala dela. — Rupnik, ul. Geppa 10, I nad. 602

Fino čajno maslo ima za oddati po najnižji ceni Mlekarna v Radohova vas p. Št. Vid pri Zatičini. 604

V Tomaju na Krasu.

Krasno posestvo, najzdravejša lega z udobno hišo, razpolagajočo z notranjimi prostori, pod to klet, dalje verando, vrtom, prostornim hlevom, vinogradom, drevesnico, senčnatim kostanjevim logom, travnikom in orno zemljo (nad 11.000 m²)

se proda

na olajševalno plačevanje ali dá v najem za daljšo dobo.

Izborna prilika za služabnike, vpokojence! Pojasnila pri Inseratnem odd. »Edinosti«.

POROTNO SODIŠČE

Tatvina na pošti v ulici Stadion. - 127.800 kron ukradenih iz poštnega voza.

Fran Bjekar soglasno oproščen.

Pričenši ob 9 zjutraj je včeraj nadaljevala razprava proti Franu Bjekarju. Ker je branitelj dr. Robba še predvčerajšnjim predlagal, da bi se glede pečatov s črnilom in onih na vosek zaslišala dva posebna izvedenca strokovnjaka in je sodni dvor sprejel ta predlog, sta bila včeraj zjutraj najprej zaslišana izvedenca **Ivan Baltara** in **Josip Legant.**

Izvedencema je bilo stavljeno vprašanje, če moreta zagotovo povedati, da li so bili pečati na vosek in oni s črnilom vtisnjeni z istim pečatnikom, s katerim so bili vtisnjeni na spremnico. Izvedenca sta pa oba soglasno izjavila, da ne moreta tega povedati z matematično gotovostjo, ker je papir spremnice gladek in je na njem ostal pečat čist in jasen, dočim je omot iz pivnega papirja, vsled česar se je tu pečat s črnilom razširil, ker je papir popil črnilo.

Branitelj dr. Robba je nato predlagal, naj bi se dalo izvedencema na razpolago originalne pečatnike, ker pa teh pečatnikov ni smeti odnesti iz dotičnega urada, naj bi izvedenca izvršila ogled pečatnikov in vse potrebne preskušnje v poštnem uradu Trst 7.

Sodišče je sprejelo ta predlog in je sklenilo, da se votant sodnik dr. Jauchi poda z obema izvedencema v poštni urad Trst 7, kjer naj izvedenca pregledata dotične pečatnike in napravita potrebne poskušnje.

Razprava je bila nato v to svrho prekinjena do poldne. Ko sta se pa opoldne oba izvedenca vrnila z dr. Jauchijem, sta izjavila, da sta prišla potom poskusov do prepričanja, da pečati na vosek in pečat s črnilom, ki so bili vtisnjeni na ponarejenem paketu, niso bili vtisnjeni s pečatniki, ki se nahajajo na poštnem uradu Trst 7.

Nato je predsednik izjavil, da je dokazilno postopanje zaključeno ter je — bila že ura ¾ čez poldne — prekinil razpravo do 4. ure popoldne.

V večernem nadaljevanju razprave je najprej zapisnikar prečital edino vprašanje, katero je sodišče sklenilo staviti porotnikom. Vprašanje se glasi:

»Je li obtoženec Fran Bjekar kriv, da je dne 11. decembra l. 1913. brez lastnikovega dovoljenja in v svrho dobička vzel paket, v katerem je bilo 127.900 kron denarja, ki je bil lastnina c. kr. poštnega erarja, v službi katerega je bil obtoženec kakor uradnik?«

Nato je predsednik podelil besedo državnemu pravdniku, **dr. Zuminu,** ki je v svojem obtožilnem govoru najprej omenil vse one uradnike, ki so imeli posla z onim paketom. Pričenši pri kontrolorju Lindtnerju in uslužbencu Kočevarju je glede vsakega posebej dokazoval, da jim je bilo nemogoče izvršiti tatvino: temu zato, ker je bil preveč preprost, drugemu zato, ker je bil preveč kontroliran, tretjemu zato, ker sploh ni imel prilike, potem zopet drugemu ni bilo mogoče te tatvine izvršiti, ker sploh ni bil sam. Na ta način je enega po enega eliminiral vse one uradnike in uslužbence, na katere bi eventualno mogel padati sum. Nato je državni pravdnik rekel: »Doslej nisem govoril, kakor državni pravdnik, temveč le kakor branitelj vseh onih oseb, na katere bi morda mogel obračati sum, da so ali izvršile ali sodelovale na izvršitvi te tatvine; a sedaj bom govoril, kakor državni pravdnik, kakor obtožitelj!« Rekel je nato, da potem, ko je glede vseh drugih uradnikov in uslužbencev izključena možnost, da bi bili izvršili to tatvino, ostaja le obtoženec Fran Bjekar, o katerem ne le, da se ne more reči, kakor o drugih, da ni imel možnosti izvršiti to tatvino, temveč je ravno o njem naravnost dokazano, da je on edini imel to možnost. Govornik se je posebno opiral na izvestja kaligrafskih izvedencev in trdil, da morejo biti porotniki popolnoma prepričani, da je ravno Bjekar izvršil to tatvino. Priporočal je porotnikom, naj torej soglasno potrdijo stavljeno jim vprašanje.

Nato je izpregovoril tajnik poštnega ravnateljstva dr. Marignoni, ki je, kakor civilna stranka zahteval od obtoženca odškodnino 127.000 kron.

Nato je predsednik podelil besedo branitelju dr. Robbi, ki je najprej opozoril porotnike na obtoženčevo vedenje tekom vse razprave, rekši, da se obtoženec, ki se čuti kriv, gotovo ne more tako dostojno vesti, kakor se je vedel Bjekar. O njem so se vse priče izrazile pohvalno in so celo rekle, da je obtoženec vsega zaupanja vredna oseba. Preiskovalo se je obtoženčevo privatno življenje, a se ni našlo ničesar, kar bi ga postavljalo v slabo luč. Kaj pa, če bi se preiskovalo privatno življenje nekterih prič, ki so bile zaslišane na tej razpravi: bogve, do kakšnih rezultatov bi se bilo prišlo? Poudarjal je, da vsi priznavajo, da je bil Bjekar vedno poštenjak, in vendar sedi sedaj na zatožni klopi.

Govornik je nato izpodbijal vse indicije, ki govore proti obtožencu, rekši, da so to le indiciji, nikakor pa ne pozitivni dokazi. »Kakor stoje indiciji proti obtožencu Bjekarju, ravno tako bi se moglo navesti nešteviIno indicijev proti mnogim onih, ki so bili v tem procesu zaslišani kakor priče, in katerih izpovedbe naj bi dokazovale, da je ravno Bjekar kriv.

Glede izreka kaligrafskih izvedencev je dejal, da se mu ga ne zdi vredno pobijati, ker ga je že tako pobil izrek drugih izvedencev.

Zaključil je svoj govor rekši, da je popolnoma gotov, da porotniki ne bodo mogli obsoditi človeka, ki je po nedolžnem prišel na zatožno klop.

Nato je predsednik razprave, podpredsednik deželnega sodišča Clarici zelo na kratko, a točno reasumiral vso razpravo in slednjič izročil vse spise porotnikom, ki so se nato umeknili v svojo posvetovalnico, odkoder so se povrnili v dvorano dobro uro pozneje, nakar je njih načelnik, g. Arduin Berlam, prečital pravorek, s katerim so porotniki na stavljeno jim vprašanje odgovorili z

12 »ne«.

Sodišče je na podlagi tega pravoreka oprostilo obtoženca Frana Bjekarja obtožbe tatvine. Oprostilna sodba je bila razglašena ob 9¾.

•

Na stopnjicah in v veži deželnega sodišča, kakor tudi na ulici pred sodiščem je čakala že od 9 naprej ogromna množica. Ko je oproščeni Bjekar prišel v vežo, mu je množica priredila ovacijo. Ko so mu prijatelji gratulirali, je Bjekar vzkliknil:

»Vendar je še pravica na svetu!«

•

ZAHVALA.

Za vse izkazano sočutje povodom smrti naše preljubljene

MARIJE FURLAN

kakor tudi za mnogobrojno spremstvo blage pokojne k večnemu počitku izrekamo najsrčnejšo zahvalo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem.

Posebna zahvala vsem gg. darovalcem prekrasnih vencev in vsem onim, ki so na katerikoli način izkazali pokojnici zadnjo čast. Bog stotero povrni!

TRST, dne 5. junija 1914. **ŽALUJOČI OSTALI.**

Vinarsko in gospodarsko društvo v Komnu
vpisana zadruga z omejeno zavezo
vabi na

VIII. redni občni zbor

ki se bo vršil
V NEDELJO DNE 14. JUNIJA 1914
ob 3. uri popoldne
v društvenih prostorih v Komnu hšt. 88.

DNEVNI RED:

1. Čitanje in odobrenje zapisnika zadnjega občnega zbora.
2. Poročilo načelstva in nadzorstva.
3. Odobritev računa za leto 1913.
4. Poročilo o izvršeni reviziji v letu 1913.
5. Volitev nadzorstva za leto 1914.
6. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ne bil sklepčen ob navedenem času, se bo vršil ob 4. uri popoldne na istem mestu in z istim dnevnim redom drugi občni zbor, ki bo sklepal ne glede na število navzočih udov.

V Komnu, dne 5. junija 1914.

Edina primorska tovarna dvokolesa „TRIBUNA“ Gorica, Tržaška ulica 26. (prej pri ovarna Gorlus). Zaloga dvokolesa, šivalnih in kolesarskih strojev, gramofonov, orkestrijonov itd.
F. Bajel
Gorica, Stolna ul. 2—4.
Prodaja na obroke.
Cenik franko

IVAN SIMONIČ Trst
ulica Belvedere 49
: TRGOVINA USNJA :
vseh vrst, črnih in barvanih ter nadplatov z izdelovalnico zgornjih čevljev. Velika - izbera potrebščin za čevljarje in sedlarje. Specijaliteta: **podpetnik „PALMA“!!!**

Žganjarna

Ivana Perhauc-a, Trst, ul. Stadion 28
se priporoča cenj. občinstvu za obilen obisk.
Prodaja se žganje vseh vrst.
Postrežba točna. — Cene zmerne.

Kinematograf v Rojanu

Vsak dan velike in interesantne predstave.

Umetno-fotografični atelje
Trst. ulica del Rivo št. 42 (pritličje) Trst

Izvršuje vsako fotografično delo kakor tudi razglede, posnetke, notranjost lokalov, porcelanaste plošče za vsakovrst. spomenike.
POSEBNOST: POVEČANJE ::: VSAKE FOTOGRAFIJE :::
Radi udobnosti gosp. naročnikov sprejema naročbe in jih izvršuje na domu, ev tudi zunaj mesta po najzmernejših cenah.

Trst, ul. del Rivo štev. 42.

IVAN : TORRESANI
TRST, ULICA GIULIA 32, TRST
Prodajalna : železnine in predmetov za domačo rabo. Obrtni in poljski predmeti po zmernih cenah. ::

Tapetarski in preprogar. mojster
DRAGOTIN PUC
Trst, Via Molin grande štev. 38
se priporoča cenj. občinstvu.

M. Remondini
tapetnik
Trst, ul. C. de Rittmeyer 9
priporoča slav. občinstvu svojo delavnico ter zagotavlja točno izvršbo za vsako delo in po zmernih cenah.

Fran Malis
diplomiran krojač na dunajskem učnem zavodu za prikrojevanje, z dovoljenjem nižjeavst. nam.
Trst, ulica Tor San Piero 4.
Podružnica : v Nabrežini.
Krojačnica in velika zaloga sukna. - Obleke po meri. Solidna in vzorna izvršitev po zmernih cenah. :::

Pozor! Velika prodaja špeha!!

Ravnateljstvo veleposestva grofa Kovačevič-a naznanja, da se bo prodajalo **danes in prihodnje dni zopet en vagon**

svežega soljenega špeha

dobro pitanih prašičev iz svojih lastnih pitališč, po sledečih nizkih cenah:

En kg K 1·50; od 5 kg naprej po 1·40 kg.

Prodaja se vrši v Trstu na trgu Stare mitnice Via Ugo Foscolo 1 (Piazza Barriera vecchia) v hiši, kjer se nahaja pošta.
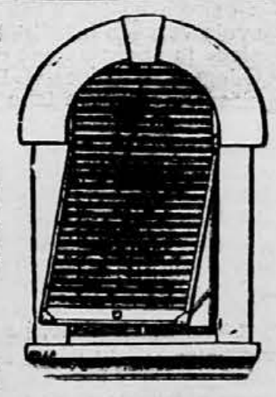
TOVARNA
ROULEAUX
Ing. LUDOVIK FISCHER
Ulica Moreri 72 TRST - ROJAN
TELEFON 29-14
Izdeluje jeklene kakor tudi lesene
ROULEAUX
Ima v zalogi vse potrebščine za lesene in železne ROULEAUX. Delo solidno